

1935. évi
 No. 224718-2248

Baron L. Pop
 Budapest, Kálvária tér 21. sz. 1. emelet.
 Telefon: 21.100

10. Telefon: 21.100
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
 földre: Havonta 2, negyedévre 6,
 félévre 12, egészévre 20 dollár. F.
 Adatok díjazás szerint.

KELET az Erdélyi
 Zsidó Párt
 közlönye

1935. évi
 No. 224718-2248

UJ KELET

BUDAPEST
 ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Börzsöntés
 leveleket nem
 fogadjuk el

Ara 5 lej

Kiadás: 1935. decembe 24.

509. EV. XVIII. EYF.
 KISZLEV 28. 286 SZÁM

Béke, munka, haladás

Irta: Dr. Fischer József,
 a romániai Zsidó Párt erdélyi tartományi tagozatának elnöke

December 25-én a Zsidó Párt erdélyi és bánáti tagozata Timisoarai tartományi konferenciára hívta össze a megyék delegátusait. Súlyos időkben jövőnk össze-
 — évek óta először hogy rendkebe sora-
 koztassuk a zsidóság tömegeit a jogaiért és létéért folyó kemény küzdelemben.
 Közéleti történetek a „mindenkinek harca, mindenki ellen” korszakát hirdették meg, melyben munka helyett mások kegyereinek elvétele a politikai program. A jobboldali csoportok hangos reakciója központi eszméket népszerűsített és alant-
 — ösztönök robbannak ki a kisebbségek, de főként a zsidóság ellen. A sötétség európaszerte terjed és annak leple alatt antiszemita kútmérgek próbálják visszafordítani a haladás kerekét.
 Sohasem volt annyira aktuális, mint éppen ma a szomszédország lelépő böcs-
 — elnökének, Masaryknak komoly intelve, melyet bucsuzól saját népéhez intézett, amely azonban a világ minden népéhez szóltott:
 „Az államok csak azokkal az ideológiákkal tarthatók fenn, amelyek létrehozták.”
 E szavakból mindenki megértheti, hogy az állam, mely az igazságot, szabadságot, a politikai és társadalmi egyenlőség győzelmének és a kisebbségeket elnyomó politika bukásának tulajdonítja létét, nem térhet el a saját fundamentumait képező alapelvektől, melyek egyedül alkalmasak és képesek arra, hogy fentartsák és létét biztosítsák.
 Elemi igazság ez, amely a szomszéd országból be kell hatoljon és ellenállhatatlannal be is fog jutni Romániába is, amely magas kínai falat akarának is emelni a jobboldali csoportok a haladás és emberiség eszméinek terjedése ellen.
 Akármilyen hangos lesz is a zsvaj, melyet a haladás ellenségei felvernek, **taníthatatlan tény marad, hogy Románia népességének mintegy negyed része kisebbségi.** Ezeket el lehet nyomni ideig-
 — ráig, — az erőszak uralma azonban so-
 prescsanak volt tartós és nálunk sem lehetne. Katasztrófa-politika volna az, mely az ország lakosságának ily számottevő há-
 — gyadát életlehetőségétől fosztaná meg.
 Nem is szölvá a morális visszahatásról, gazdasági és szociális egyensúly teljes felborulásához vezetne a kisebbségeknek termelésből és fogyasztásból való ki-
 — rcsolása, ami pedig természetes folya-
 — mánya volna a jobboldali hirdette kisebb-
 — eget elnyomó politikának.
 Jézus ember nem is gondolhat tehát Romániában a kisebbségek megsemmisítésére, vagy gazdasági és társadalmi el-
 — rítelésére.

a zsidók ellen folyó vad izgatást és ezzel párhuzamosan a demokrácia megtorpedozását. A fizikai és morális törvényeket azonban nem lehet meghamisítani. A demokrácia alapja a jogegyenlőség, ha tudatosan türi ennek megsértését, saját magát fosztja meg a morális létalaptól. A német demokrácia hajója is léket kapott a zsidóellenes excessusok türelésével és el kellett merülnön a reakció hullámai között.

Mennyivel inkább fenyegeti ez a veszedelem a még még sem lemosodott, ideológiában úszgatóval teljesen fejletlen és számbelileg is meglehetősen gyenge román demokráciát. Sajnos, az antiszemizmussal való kacérokodástól a román demokrácia sem mentes. Nem egyszer halottunk vezető politikuskotól, akiknek demokráciájában eddig nem volt okunk kételkedni, zsidóellenes kiszólásokat, melyektől nyilván a ma népszerűnek látszó irányzat taktikai előnyeit várják. Nincs kizárva, hogy pillanatnyi választási siker szempontjából az antiszemita front némely jelszavának kiköcsönzése átneveti előnyt hozhat. Amde mit jelent ez az esetleges előny a demokráciára leselkedő mérhetetlen nagy veszedelemmel szemben?

A román demokráciának az ország megmentését nem a jobboldaltól köcsönzött jelszavaktól, hanem a külső békétől, az intenzív produktív munkától és a szociális haladástól lehet csak várnia. Ezek és csakis ezek szüntethetik meg a kétség-telenül fennforgó anomáliákat, melyek ma az ország lakosságának belső nyugalmát zavarják, amelyeknek azonban a leg-
 — kevésbé okai az anyai oldalról hibáztatható zsidók. Egyetlen néptől sem kivétel-
 — tek az utóbbi évek eseményei, főleg a gazdasági válság, oly áldozatokat, mint éppen a zsidóktól. Kevés szám kivételétől eltekintve, nagy tömeg szynlódik és súlyosan szenved a gazdasági válság nyomása alatt. Az őstermelésből élő kevés zsidó gazdát kivette foglalkozásából a földreform. A termelés és fogyasztás válsága megingatta a talajt a kereskedelem és ipar alatt, nem is szölvá kisiparosaink-

ról és munkásainkról, akiknek sorában a gazdasági válság még szélesebb rendet vágott. Az egész zsidó társadalom a deklaszálódás képét mutatja. Az intellektuális pályán működők sem tesznek kivételt. Ifjaink pedig, akik emberfeletti nehézségek, néha testi épségű veszélyeztetése árán akadémai képzéshez jutnak, ha végre célhoz értek, teljességgel tehetetlenek: nincs mit kezdjenek diplomáikkal. Az ifjúság jövője iránti bizonytalanság nehéz lidércnyomásként ül meg a lelkeket. És mégis! A zsidóság állandó támadások pergőtüzében áll.

Gondolkodó ember előtt nem lehet kétséges, hogy a zsidóság jogfosztásán keresztül a demokráciára kíván halálös csapást mérni a jobboldali reakció.

Ha a román demokrácia idejében észbe nem kap, ugyanarra a sorsra jut, mint a német demokrácia. Ezért kötelessége mindenkinek, aki az ország sorsát és a történelmi sorsközösség folytán az országban együttélésre ítélt népek jövőjét szívén hordja, **hogy megalkuvás nélkül harcba szálljon a reakcióval és végső erőmegfeszítéssel visszautasítson minden kísérletet az ország polgárainak jogegyenlősége ellen.** Össze kell fogjon a demokrácia minden barátja, bármely pártban foglaljon helyet, bármily nyelven beszéljen és bármilyen hitet valljon!

A Zsidó Pártnak is, mely a demokrácia jegyében született és amely ennek tisztá hamisítatlan jelszavaival indult el küzdelmes útjára, a mai súlyos időkben a demokrácia küzdő frontján van a helye. Itt kell keresse fegyvertársait és hisszük, hogy meg is fogja találni azokat a román demokrata pártokban és a többi kisebbségi népekben, akikben a jogegyenlőségért folyó küzdelem természetes harc-
 — társait kell lássa.

Amikor a Zsidó Párt megalkotta programját, a béke, munka és haladás jelszavait írta zászlajára. Sorakozunk fel egy-
 — en a gazdasági válság mellett, amelyeknek megvalósításától nemcsak a mi népünk, hanem a többi kisebbségek és mindnyájunk közös hazájának, Romániának sorsa is függ.

Costinescu dr.-t is megbuktatta a külkereskedelmi és devizaválság

Vaida Sándor nem vesz részt a közelgő részleges választásokon

Bucuresti, december 23. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul a belpolitikai helyzet-
 — tel foglalkozva azt írja, hogy a karácso-
 — nyi vakáció után a liberális kormány re-
 — vizió alá fogja venni eddigi külkereske-
 — delmi és deviza-politikáját. Costinescu dr. negyvennapos szabadságot kapott a kormánytól és Marokkóba utazik. Beva-
 — tották tudni vélik, hogy az iparügyi mi-
 — niszter nem fogja többé elfoglalni helyét. A minisztérium vezetésével ideiglenesen Sassu földművelési minisztert bízták meg aki már is tanultmányok a jelenlegi kül-
 — kereskedelmi és devizarendszer módosi-
 — tásának kérdését.

Tatarescu miniszterelnök január 12-én Costinescu pénzügyminiszter társaságában Párizsba utazik, hogy személyesen próbálja sikerre vinni a francia pénzügyi körökkel már hónapok óta folyó tárgyalásokat. Ezzel egyidejűleg Párizsba érkezik Titulescu külügyminiszter is, aki in-

nen Londonba utazik, hogy ugyancsak pénzügyi kérdésekben folttasson megbeszéléseket az angol kormány illetékes tagjaival.

A belpolitikai élet homlokterében egyé-
 — ként a részleges választások kérdése áll. A Frontul Romanesc, Vaida Sándor szervezete hivatalos közleményben jelenti be, hogy a legutóbbi meghirdetett részleges választások tapasztalatai alapján nem vesz részt többé olyan választási akcióban, amely ellenséges táborokra osztja a románságot. A szervezet elég erősen érzi magát ahhoz, hogy a részleges választásokon elért sikerek nélkül is hatalomra kerüljön. A közleménynek megfelelően Hunedoara megyében nem jelölteti magát Vaida Sándor. A nacional caranisták itt Ghita Pop volt alminisztert léptetik fel, akinek jelöltségét a szociáldemokraták és Groza Péter hivei is támogatják.

Az univerzális antiszemizmus

Irta: Dr. Mayer Ebner

I.
 Huszonegy évszázad mult el a Hasmonaeusoknak a görög erőszak-uralom elleni felkelése óta és noha az akkori győzelmek emlékét a rákövetkező szörnyű vereségek már régen elhalványították, mégis minden évben nyolc napon át ünnepezzük népi történelmünk heroikus napjainak emlékeztetőit. A mult az ifjúság forrásává válik, amelyből új erőket merítünk. Görnyedt hátunk kiegyenesedik az emlékeztető nyomán és önértékelésünk újjaled. Valahányszor arra gondolunk, hogy éppen a nagy veszedelmek idején találunk meg mindig önmagunkat, eltűnik a kétségbeesésünk a jelen miatt. Amha — egy ismert mondás szerint — a történelem meg is ismétlődik, az egyik helyzet nem olyan, mint a másik. Főleg a helyzetre történő reakciók nem azonosak. Államiságunk idejében az idegen hatalom elnyomatása, kezünkben a fegyverrel, reagáltunk. Ugy védekeztünk, mint ahogy népek védekeznek, akik saját földjüknél élnek. Az antik zsidó történelem nem egyéb permanens haditörténetnél. Kezddik az egyiptomi harcok kivonulását, amely annyira alapvető győzelmévé vált népességünknek, hogy még ma is életképpen gondolunk rá, mint történelmünk négyezer esztendeje óta bármily más eseményre. Az egyiptomi kivonulást a zsidó poszta és legenda annyira dicsőíti, hogy a Királyok és Birák harcok elhomályosul mellette, akárcsak Jeruzsálem kétségbeesett harca Róma ellen.

II.
 Államiságunk összeomlása után és galúti életünk egész ideje alatt már nem reagáltunk fegyverrel a kézben az elnyomatások ellen, hanem imával ajtkunk. Ha val generáció halt meg, vagy pusztult el, de a remény, hogy megváltás jön a végtelennel tetsző szenvedésre, apánkat megvigasztalta. Gam zu javer — ez is emulik — hangzott a zsidó optimizmus, amely nélkül bizonyára összeomlottunk volna. Ez volt a hívő zsidóság passzivitásának reakciója.

III.
 Herzl Tivadarral kezdődött történelmünk harmadik időszaka: az önégegy periódusa. Hazatérés a zsidósághoz, a zsidó országba való visszatérés előtt. Ez a visszatérés most folyamatban van. De kétségtelen, hogy a régi zsidóország mai határai mellett nem tudja magába foglalni a diaszpora-zsidóság millióit. Igaz az is, hogy a népek, amelyek között tömegekben élünk, nem szívesen bennünket és az erőszak és ravaszág minden eszközével azon vannak, hogy elkobozzák ama jogainkat, amelyeket a liberális tizenkilencedik század emancipációs korában, az emberiség szellemi és lelki felbuzdulásának idejében nekünk adtak.

A mai antiszemizmus lényegesen különbözik az előbbi idők zsidó gyűlöletétől. Régebben hol itt, hol ott lángolt fel, mint lokális jelenség és a vhar zónájából el lehetett menekülni a kék, deris ég alá. Ma azonban az antiszemizmus egyetemleges jelenség. Bizonyára a k'halása a világháborúnak. Egész könyvtárakat írtak össze az intenzívításban és formában újszerű antiszemizmusról. Zsidók is keresik az okokat és vannak, akik önváddal szeretnék igazolni azt, emben bennünket mások elmarasztalnak. Ezek az önvádak azonban éppolyan eszélérek, mint ama kísérleteink, hogy angyaloknak tüntessük fel magunkat, akik áldozatai vagyunk elenségeink goroszságának. A mai antiszemizmus történelmi folyamat, amely kényszerűen fejlődik és amelyet mi nem tudunk megakadályozni. Beszélhetünk az angyalok nyelvén, ellenfeleinret nem hatja meg. Hivatkozhatunk az erkölcs öök törvényeire. A nemzeti egoizmus természet-örvénye sokkal erősebbnek bizonyult az isteni örvényénél.

Tűrték bennünket mindaddig, amíg ránk voltak utalva. Amíg Európa gazdasági helyzetében szükség volt ránk, betölthetük az egyes népek gazdasági folyamatában a hiányokat. A háboru után azonban a gazdasági élet az államkapitalizmus felé fejlődik. Az individualisztikus zsidóság egyre elveszi talaját. Ha olyan normális részegret népnek, mint a többiek, talán belleszküdhünk volna erősebb megpróbáltatások nélkül is ebbe a rendszerbe. De történelmi okokból más-

diót,
 rolna,
 céget
 3. ahol leg-
 ek kaphatók
 Philips,
 dard

gytanácsi taggá
 ot.
 olasz fővárosban
 kait az a tény,
 dékában lemond-
 ott megállapít-
 zetkozi politikai
 t elő, Hoare le-
 etnek Anglia ál-
 ben.

mára várják az
 gyalni óhajt az
 tekkel Romában.
 Lombardia gőz-
 égyezer emberé-
 aba.

gy amerikai kö-
 t: Olaszország-
 folyamán napo-
 not szállt.
 pesszimiai megbi-
 fő i kársággal,
 soában átadta a
 zásokat a fran-

intik
 párt

áll

scu volt a háború
 ot hajlandó alá-
 ására vonatkozó
 a P.o. opozitio-
 ten elnököt. Mi-
 ben áll a demok-
 egyenlőség,
 prescsanak a pár-
 ritása érdekében,
 21-vel úgy tekin-
 a nacionalcaran-
 ának és így az
 cői megszűntek.
 scu örnagyot is
 ki tisztének el-
 zort, a főváros-
 neg.

esz-
 rszági

bo, majd vissza-
 ot tartozó attól
 véte úkre nézve
 gos. Ást hivatalos
 tartanak, hogy
 y hadjáratainak
 a chalucomozgal-
 eszeni. A cha-
 hadiára helye-
 fogva tartanak
 zgi chalucomoz-
 Palesz inába in-
 ből tartózkodó

Lapkiadó R. F.
 von L. Pop

képpen vagyunk rétegződve, mint ama népek, amelyek között élünk. Ha gazdaságilag hozzájuk is akarunk hasonlítani, ez éppolyan nehezen megy, mint amilyen nehezen tudjuk asszimilálni magunkat hozzájuk nemzeti és kulturális tekintetben. Jóságunkban nem volt hány, de őszintén sohasem akarták a mi asszimilációnkat. Legjobb bizonyosság erre az, hogy a modern antiszemitizmus szülőapja: az asszimiláció.

Ha Közép-Európában a zsidók ki akarnak menni a falvakra, hogy megműveljék a földeket, akkor tiltakoznak a városból való kivonulásunk ellen, jól lehet az „elzáródott” város szálka a szemükben. Amikor arról volt szó, hogy az ICA Romániában földet akar vásárolni, hogy a zsidókat letelepítse, akkor nem nacionalista körökben is olyan vihar támadt, aminek a kormány jobb meggyőződése ellenére sem tudott ellenállani. Tűrik, hogy a zsidó parasztok Basarábiában békemenjenek, meri a román nacionalizmus nem bírja el a zsidó parasztot.

IV.

„Az antiszemitizmus” — írja Joachim Prinz — mélyen benne és a népekben, kiábrándító és legyőzhetetlenül. Már nem lehet az mondani, hogy a haladás majd csak meghozza az egyensúlyt, és az emberek meg fogják javulni. Aki azt hiszi, hogy a népeket fel kell világosítani még jobban arról, hogy mi a zsidóság, aki azt hiszi, hogy ki kell javítani az ő hibás talmudi idézeteiket és fel kell sorolni, hogy az emberiség hány nagy férfiut köszönhet a zsidóságnak, aki tehát azt hiszi, hogy az antiszemitizmus el fog tűnni felvilágosító brosúráinkkal, az győzhetetlen vakágban leledzik.

Az ugynevezett „Abwehr”-politika nem vált be. Hába világosítottuk fel a tömegeket és hiába emelik fel szavukat: nemes keresztények a mi érdekeinkben. Zsidóberenceknek helyegyük meg őket.

Előfordul, hogy népek és államok között konfliktus tör ki; a nemzeti gyűlölet fellángol és fegyvert fognak egymás ellen. Háborút viselnek. De az an hért kötnék és az ellenségekbe gyakran jóbarátok válnak.

Meglehet, hogy a népek között és közöttünk, zsidók között többé-kevésbé indokolt viszály áll fenn. Nem szükséges, hogy éppen nekünk legyen igazunk és hogy a többieknek ne legyen. Vagy megfordulva. De a mi számunkra, az országunkkal nép számára, nincs lehetőség, hogy konfliktusunkat elintézzük a szomszédokkal. Ne tudunk háborút viselni, még csak polgárháborút sem. Nincs hágal békebíróság, amely előtt viszályunkat békésen elintézhettük. Még a Népszöve ségben sem fordulhatunk panasszal, mert az ilyen panaszokat az államhatalom fűreerti és rossznéven veszi. A föld összes népei között mi vagyunk a mostohagyermek.

V.

Csak a nemzeti önségelynek egyetlen útja áll nyitva előttünk. Az az álom, hogy egyenrangú „pogártársak” legyünk, már elfoszlott. Haza kell térni a zsidósághoz és egy ségnek kell lennünk bajban és veszedelemben. Komolyan kell gondolni arra, hogy diaszpórabeli országainkat kivándorás útján tehermen esítsük. A Népszöve ség feladata, hogy kivándorlási lehetőségeket teremtsen, másfelől pedig, hogy a milliók számára, akik a galutországokban visszamaradnak, biztosítsák az életlehetőségeket. Elni csak polgári szabadságban és egyen őségben lehet és pedig a nemzeti sajátosság megőrzése mellett.

Ami nyugati országok ügye ez, ahol az antiszemitizmus még nem vert gyökeret vagy ahol még nem lombosodott ki. Az ő feladatuk felgöngyöltetni a zsidókérdést a Népszöve ség előtt és az is, hogy büntető szankció alá helyezzek azokat az államokat, amelyek ellenünk viselik a zsidó háborút. Mi, Hitler ellenére, a világ egyik nemes népe vagyunk és fölöttünk nem szabad és nem lehet úgy ehaladni, mint exotikus, afrikai vagy déli szigetek törzsei fölött.

Es ha a Népszöve ség a kivándorlás kérdé sével úgy foglalkozni, mint a zsidókérdés egyik részletmegoldásával, akkor gondoljon arra is, hogy ígéretet tett nekünk arra, hogy nemzeti othon ad Palesztinában. A Népszöve ség tudja meg, hogy a Jordán tulsó részén levő ország geográfiai és történelmi ki egészítője Erec Jiszraelnek.

Es akár akarja, akár nem, a Népszöve ség nem vonhatja ki magát a nagy történelmi feladat alól.

A zsidó világ szeme a Népszöve ségen esing.

Simion-Silvianel a

„MEDVE SZÁLLODI”

ittorem és kávéház, üzlet: bére vételére ügyes munkaméleti bérletet keresek. Rosenberg Mór, tulajdonos.

Miről beszélt az uralkodó Cuza professzorral?

Cuza három audienciájának története

Bucuresti, december 23. Cuza professzor királyi audienciája a bucaresti lapokban is élénk kommentálás tárgyát képezi. A Curentul mai számában beszélgetést közöl, amelyet a lap munkatársa az antiszemita professzorral eddigi királyi audienciáiról folytatott.

— Először — mondotta Cuza — 1892-1 voltam audiencián I. Károly királlyal. Bemutattam neki „A román iparos” című tanulmányomat. Öfelsége igen figyelmesen átlapozta és így szólt:

— Ez a tanulmány valóságos vademecum a román iparosok számára.

— Igen Sire — válaszoltam. A tanulmány megírásánál a román középosztályt tartottam mindenekelőtt is szemem előtt.

— Második királyi audienciámra 25 évvel később került sor. Ferdinánd király fogadott, a háboru alatt, a jasi menekülés idejében. Cuza vajda egykori rezidenciájában. És most voltam harmadszor királyi audiencián. II. Károly király Öfelsége megtisztelt azzal, hogy ebédre látott vendégül. Délben 1 óratól háromnegyed 4 óráig tartózkodtam a királyi palotában. Ebéd után audiencián fogadott az uralkodó.

— Öfelsége nagy érdeklődéssel hallgatta fejtegetéseimet a különböző belpolitikai kérdésekről. Mély örömmel kell megállapítanom, hogy a király ismeri az ország, az országot érdeklő problémákat és nagy gondnal tanulmányozza azokat. Öfelségét behatóan foglalkoztatja a belpolitikai élet kiegyensúlyozásának kérdése és teljes objektivitással mérlegeli mindazon jelenségeket, amelyek az ország jövőjét érdekelhetik. Kifejeztem Öfelsége előtt a keresztény-nemzeti párt trónhűségét és ugyanakkor rámutattam arra, hogy pártunk bízik a maga erejében, ha arról volna szó, hogy hivatalba lesz kormányozni az országot. Kifejeztem, hogy pártunk hajlandó összefogni az összes, a rend alapján álló nacionalista elemeket olyan kormányzási instrumentum megteremtésére, amely megfeleljen a mai idők nehez követelményeinek — fejezte be nyilatkozatát Cuza professzor.

Cuza egyébként, mielőtt audienciára ment volna, hosszasán tárgyalt Vaida Sándorral, majd az audiencia után Goga Octaviannal tanácskozott. Goga hétfőn újabb kihallgatáson jelent meg az uralkodó előtt.

Nyomorgók és éhezők a fényűző fővárosban

Munkánélküliek segélyostroma. Akiknek telik mindenre

Bucuresti, december 23. A Nemzeti Színház előtt, a Calea Victoriára hatalmas, színes lámpákkal díszített fenyőgalyat állítottak föl. Az utvonall fölött fehér vászonra nagy betűkkel van felírva: „Adakozzatok az éhező beszarábiai gyermekek javára!” Cserkészek állanak a gyűjtőládák előtt s a járókat néha adnak is egy-egy lejt.

Éheznek a beszarábiai gyermekek, szegények, de nem kell olyan messzire menni, hogy éhezőket találjunk. Telve van velük a főváros. A munkáügyi minisztériumban például látni őket. Tizenegy órakor kezdődik a hivatalos óra. Pár perccel előbb megölik a Grivita utat, a forgalmat is elállítja az éhezők rongyos selege.

Amikor a kapuk megnyílnak, mint az áradat sodródna be a kapun, majd ellepik a minisztérium előcsarnokát és folyósót.

A falakon nyomtatott plakátok kiáltják: „Megfelelő alapok híján segély nem adhatunk.”

A tömeg mégis segélyre vár.

Az információs irodában mint a heringek zsufolódna össze. A vezető éles hangja süvít át a morajon: — Holnap! Holnap!

Sápadt, rekedt öregasszony hajol fejleje, mire magából kikelve kiált rá: — Mit leheli rám a bacillusait?!

Az asztalán kérvények tömege tornyosul. Rongyos, horpadt mellű férfi áll a tisztviselő elé, a karján egy gyermek. Segélyt kér.

— Benyújtotta a kérvényét?
— Nem!

— Akkor sajnálom, most már késő.
— De kérem...
— Semmi kérem!... Jöjjön egy rendőr s őrítse ki a termet.

Jön egy rendőr, de senki sem mozdul. Az éhes morgás egyre jobban erősödik. Már-már elsodorják a tisztviselőt is irasztalával együtt. Két csendőr jön sietve, szuronyos puskával.

Most már csak néhányan vannak a szűk irodában. A tömeg a folyósókra szorult. A tisztviselő most egy öreggel vesződik, aki alig vonszolja magát.

— Holnap!

50,000
kereskedelmi célokra szánt
összege megkezdődött!

Minden 50000 Ft-ot!

CR
FISCHER S.
PORTELAN
*
BUCURESTI CLUI

— A tegnap is azt mondta, holnap, tegnapelőtt is, holnap is azt fogja mondani.

Nem mozdulok innen, amíg nem kapom meg a „járandóságomat”. Parázs botrány kerekedik s az öreget elvezetik.

A horpadt mellű jön vissza, ezuttal mindkét karján egy-egy sápadt rongyokba burkolt gyermeket tart.

— Megint itt van?
— A gyermekek éheznek...
— Na, írjon egy kérvényt!
— Mire írjam?
— Papirosra.
— Nincsen.
— Itt van, s a tisztviselőnél letépi egy másik kérvény tisztán maradt lapját. Akad, aki megírja... Közben a folyósón forrong a tömeg, míg végre megkezdik a segélyosztást — száz lej fejenként.

A hadirokkantok, özvegyek és árvák hivatalában, csomakalábuak, vakok sorakoznak föl szomorú, fekete sorokban.

A rokkantok fel vannak háborodva. Az illetékeiket leszállították. Az özvegyek rikácsolása betölti az épületet. Havi hetvenötletjes illetményeiket ötven lejre szállította le az állam.

A postaépület egyik fűtőtestén kis újságárus „oltean” nyul végig. Úgyes-bajos dolgok után siető emberek rohannak el mellette. Végre észreveszik. Valaki rázni kezdi. A gyermek lefordul a fűtőről, s ijedt szemével körül néz, már egész tömeg állja körül.
— Mi van veled?

A gyermek egy szót sem szól. Sápadt sovány arca azonban elárulja, hogy éhes. Két-három újságot szorongat a kabátja alatt. Néhány lejt esik a kalapjába.

A nagy piacon mezitlábás gyermekek a hulladékok között kotorásznak eldobott rothadt gyümölcsöt s zöldséget keresnek. A hidegtől megkékülve huzódnak a barakok eresze alá.

A nagy játékruházak kirakatai előtt bundába bujtatott gyermekek rendelik meg a Mikulás-ruhába öltözött nagyapóknál játékaikat.

— Az orvosi Nobel-díjnyertese az emberi élettartam meghosszabbítását jósolja. New Yorkból jelentik: Carrel Alexis dr. az orvosi Nobel-díj nyertese, a newyorki orvostudományi akadémián a „halál tikáról” tartott előadást, amelyben az emberi élettartam jelentékeny meghosszabbítását jósolja. A tudomány már ma is ismeri az állatoknál az életműködés felfüggesztésének lehetőségét. Bizonyos állatokat heteken át lehet szártított állapotban tartani és ismét rendes életre kelteni. Ehhez hasonlóan embereket is lehet majd bizonyos időre „hűtőházba tenni” és újból életre kelteni, hogy ilyen megszakításokkal századokig is élhessenek. De a halál tulságos elhalasztása nem érdeke az emberiségnek, mely nem bírja el az elaggló népesség túlmagas arányának terhét. Túl sok öreg ember rosszabb a halálnál. Azonban az élet észszerű meghosszabbítása rövidesen remélhető. A Rockefeller-intézet egérkísérleti intézetében 23,000 egéren folytatott kísérletekkel megállapították, hogy rendszeres táplálással az egerek 42 hónapig is élhetnek, ami megfelel a 120 éves emberi életnek. Nincs kiltás, de nincs is szükség az élet teljes meghosszabbítására, mert a halál az élet kiegészítő része olyan, mint a békés nap utána nyugta borus nap után.

Fekete Tivadar
Király
a

Ashen, de
Az Új Kelet
jától. (Cóp)

1.
Egykor szálltunk fel a torpedóra. A hajót az éjszakában a holdfény szíjével. A tenger csend hosszú matröz vizsgálja ügyi miniszterium igazgatója „Thyela” a királyi hajó haza Brindisiből. Th. jelent. Hájnali háromkor horgony vetünk a coryakozunk az ott várakozhoz.

2.
Négy torpedó jobbra, S így vájjug meg a „lót, amelyiknek a fedőtendő után hazájába vis.

De most még csak éj Pyreus fehér házai fe Akropolis sötét hegye, oszlopokkal.

3.
A torpedón négy kis matröz, négy tész és ití van a parancsnok fe íveget visel a szél ellen zokogott, amíg a férje felcsempeszi a fedélzetre miatt siet, persze.

Görögországban, ha ne tiz évben egyszer lehet tőrő uralkodót. Távozó bak.

4.
A torpedó eíndul. Utérünk reggel négy órá érní. Megtanulok egy fra „vitasse economique” ság. Tenger, holdfény, titokzatos hegyek a parnapfényes, derült, kacagfogadni reggelre.

5.
Aludni nem lehet. A kídegre berendezkedve, E nak fel. S a kapitány. Aztán fekapaszkodunk a Itt már fűtül a szél, thermoszomban könyök. iszik. Az asszony igen. S a tengert, négy ágyuval nyel.

6.
Később, egy szűk kajgörög tengerészisztekkel nyerni hagynak. A fűs őrepül, a konyakos therm drachmát nyerek. Nem t. Három órakor a tiszté négykor horgony vetünk ben. Távoiról Coryn hos lanygirland-diszitése lád. A sötét tengeren spró sárga, kék lángok.

7.
Fények a többi hét tor. Elöttünk három. S töl a nyo c hajó várja a H. Lassan dereng. A hegfürdenek. Egyetlen szék. Egy tengervízitől nedve ponyva alatt ágyúcsó. eszembe: „ágyutalpakó mondotta a németekre.

8.
Uttem már jobb főtője.

9.
Hanem a rózsauju h. hetetlen színekben. Lili színben. Kiszámitha a utánoszhatatlan színekben nül. Olyan messze len a hegyek fölött, hogy n. kár ya az egész.

10.
Ha nem lenne itt ez teletűzdel, realitásokat tika és katonai parádé pedó az öbő hosszában, a hajna e Békéé. Enn nyörü országunk új törtélon, lila ég, kék hegyel naszadok között.

11.
Egy fűtyszóra a legé. A öltöznek.

12.
S pár percre aztán el a matrözök megjelenel diszben. A tisztéken hádisziteit admirális ka'ap.

Legjobban és legolcsóbban csak is a

Kalapkirály -nál

vásárolhat

CLUL, Piața Unirii 24

Kalap és férfidivat cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása

LEGSZEBB AJÁNDÉKTARGYAK!

Fekete Tivadar görögországi cikksorozata:

Királyváros hajnal a corynthosi öbölben, a „Thyela” torpedónaszád fedélzetén

(Hellászi emlék)

Athén, december hó.
Az Uj Kelet kiküldött tudósítójától. (Copyright.)

1.
Egykor szálltunk fel a pyrusi kikötőben a torpedóra. A hajót „Thyela”-nak hívják. Az éjszakában a holdfény sárga vére ömött szélre. A tenger csendes, a hajódon két hosszú matróz vizsgálja a görög tengerészeti ügyi miniszterium igazolványát.

A „Thyela” a király elé megy, aki most jön haza Brindisiből. Thyela magyarul v. hart jelent. Hajnali háromkor, program szerint, horgonyvetünk a corynthosi öbölben. Csak lakozunk az ott várakozó hét külön torpedóhoz.

Négy torpedó jobbról, négy balról. S így várjuk meg a „Helli”-t, azt a cirkálókat, amelyeknek a fedélzetén tizenkét esztendő után hazájába visszatér II.ik György.

2.
De most még csak éjféli van. Pyreus fehér házai fénylenek. Messzi az Akropolisz sötét hegye, a melytől sugárzik az oszlopokkal.

A torpedón négy kis ágyú van, huszonnégy matróz, négy tisz és egy parancsnok. S itt van a parancsnok felesége is, aki szemüveget visel a szél ellen s aki egész délután zokogott, amíg a férje beleegyezett, hogy felcsempézi a fedélzetre. A látványosság miatt sírt, persze.

Görögországban, ha nem is mindennap, de tíz évben egyszer lehet csak látni egy hazatérő uralkodót. Távozó királyok gyakoribbak.

3.
A torpedó elindul. Ujja nem sürgős. Ráérünk reggel négy órakor is Corynthosba érni. Megtanulok egy francia hajóskifejezést: „vitesse économique”. Gazdaságos gyorsaság. Tenger, holdfény, csillagos ég, öblök, titokzatos hegyek a parton. II.ik György napfényes, derült, kacagó atikái ég fogja fogadni reggelre.

Aludni nem lehet. A kis torpedó nincs vendégekre berendezkedve. Feketekávé szolgálunk fel. S a kapitány csokádé kínál. Aztán felkapaszkodunk a parancsnoki hidra. Itt már fűtül a szél, csipi az arcot. A termoszkomban konyk. A parancsnok nem iszik. Az asszony igen. S a „Thyela” hasítja a tengert, négy ágyúval és huszonnégy legényével.

4.
Később, egy szék kajútban makközünk a görög tengerésztisztekkel. Az a gyanum, hogy nyemi hagynak. A fűtőt vágni lehet, az idő repül, a konyakos thermosz kiürül. Négy száz drachmát nyerek. Nem tudom elveszteni.

Három órakor a tisztek fekszenek. Negyedik órakor horgonyvetünk a corynthosi öbölben. Távolról Coryn hos. A város háza világyirland-diszítése idáig csillog.

A sötét tengeren apró fények égnek. Zöld, sárga, kék lángok. Fények a többi hét torpedóról. Előttünk három. S tőlünk jobbra négy. Ez a nyolc hajó várja a Helli-t.

Lassan dereng. A hegyek először lilában fürdenek. Egyetlen szék nincs a fedélzen. Egy tengervízitől nedves ponyvára ülök, a ponyva alatt ágyucső. Román Rolland jut eszembe: „ágyutalpakon nyugszanak” — mondotta a németekre.

Utam már jobb fotójokban is.

5.
Hanem a rózsaujú hajnal érkezik, fejejtelen színekben. Lilában, kékben, rózsaszínben. Kiszámithaatlan paszellekben, utánozhatatlan színekben, álmátog lehetetlenül. Olyan mesészerűen s olyan ehele ekké a hegyek fölött, hogy már majdnem képeskárja az egész.

6.
Ha nem lenne itt ez a komor, ágyukkal teletüzdelt, realitások és fegyverek, politikai és katonai parádét jelenő nyolc torpedó az öböl hosszában, azt hinném, hogy ez a hajna a Békéé. Ennek a szegény, gyönyörű országnak új története virrad e hajnalon, lila ég, kék hegyek és fekete torpedónaszádok között.

hérisz matrözgallér és fehér kesztyű. Tizenegy matröz balról, tizenegy jobbról felsorakozik a torpedó szélén.

Az ágyukról lekerülnek a ponyvák. Az első hid főé felszalad a kék-fehér görög királysági lobogó, közepén a koronával. Az árbócon ezer aprólékfehér zászló leng.

A „Thyela” diszbe öltözött. S körül, a torpedókon, mindenütt libegnek a friss hajnali szélben a kis háromszögű pillangólobogók.

7.
Hat óra tizenöt perc. Pyreus felő, egész alacsonyan, ő hidrolán közeledik. Elrepülnek felettünk, levágnak Corythos felé, visszajönnek, újra felvonulnak.

Most már szkrázik a napfény. A repülőgépek megsaporodtak. Tíz gép kering egyetlen vonaban a torpedók felett s váratlanul balról jelentkezik a tizenegyedik. Ebben ülnek a Fox-Movieton emberei, akik lefilmezik a tengeri parádét.

A látvány erősen katonai hatása. Tényeg

zsrnálokban lát az ilyet az ember a moziban.

De hol van még, egyelőre, a Fox-Movieton színe? Ez a porcellánfinom reggeli nap, ez a türkizkék égbolozat, ez a faragott fodrozású víz s ezek a heliotrop hegyek?

8.
Pontosan 1/7 felé, talán egy-két perccel előbb, Corynthos felől feltűnik a „Helli”, Görögország tengeri erejének nagy páncélosa. Percek elat: suhant idáig, most itt van előttünk, két sor torpedó között, kilenc ágyújával, lobogóival s a hidon — színázi látcsóval láthatóan — György görög királlyal, a trónörökösével és a kísérettel.

A torpedók szirénái zugnak. A repülőgépek kattognak. A „Helli” egy pillanatra megáll, viszonzozza a szirénajeleket, aztán mind a kilenc hajó és a tizenegy repülőgép a vizek és a szelek szárnyán előre: a régi phalerumi kikötő felé!

9.
Fél 9-kor reggel, sugárzó napfényben, a mi torpedónk kőti ki először. Azán az egyik feldisített motoros a „Helli”-hez fut ki és valami hihetetlen szirénazugásban, amit nem egyedül a torpedók, de az összes kikötőbeli hejők koncer je ad, II.ik György és kísérete a mo'oros fedélzetre száll.

Még két perc.
Háromnegyed kilenckor szirénák és harangok zugása között, a nap aranyfűrdőjében, zászlók, szőnyegek és virágok parádéjában, katonák színes uniformisai és politikusok rendezes frakkjai között — tizenkét év után először — országa földjére lépegett II.ik György.

Ezen a hajnalon s ezen a reggelen lett újra királyság Görögország. Meddig, vajjon?...

SELECT MOZGÓ
JÖN: JÖN:
CLO-CLO
LEHAR FERENC világhírű operettje, főszerző: **MARTNA EGGERTH**

Egy thüringiai zsidó fegyvergyárostól elvették a gyárát, őt magát kiutasították Németországból

Hajmeresztő indokolással lopták ki tulajdonából a Simson-családot

Párizs, december 23. (Radór). A Havas jelentése szerint Thüringia kormányzója, von Blomberg hadügyminiszterrel egye értesben, Hitler rendelkezésére bocsátotta a shulifegyvergyárat, amely egy Simson nevű zsidó család tulajdonát képezte. A Simson család

tagjait kiutasi ották Németországból, mert állítólag törvénytelen önyöket élveztek, munkásaikat túl alacsony bérrel javadalmazták és elhanyagolták a szükséges egészségügyi óvintézkedéseket.

IMÉDIA L'OREAL Párizsi cég **HAJFESTÉK-je**
a legököltezebb készítmény
Minden drogeriában és jobb női fodrásznál kapható!

A palesztinai Legislative Council: befejezett tény

A transzjordániai kormány engedélyt adott zsidó vállalkozások létesítésére. A tel-avivi választások végső eredménye

Jeruzsálem, december 23 A jeruzsálemi főmufti pártjának hivatalos lapja, az Al Liav december 19-i számában közli a hirt, hogy december 21-én, szombaton, a palesztinai kormány hivatalosan nyilvánosságra fogja hozni a palesztinai Legislative Council (törvényhozó tanács) létesítését. (Hogy ez az esemény időközben csakugyan bekövetkezett-e, arról e pillanatban még nincs megbízható tudósításunk.) A Zsidó Távirati Iroda jeruzsálemi szerkesztőjének kérdésére a palesztinai kormány megerősítette a mufti lapjának híradását. Hivatalosan közölték, hogy sir Arthur Wouchope főkormányzó december 21-re, szombatra, magához kért az arab pártok vezetőit, hogy a Legislative Council létesítését tudomásukra hozza.

Jeruzsálem, december 23. Ragheb Bej Nashashibi, volt jeruzsálemi főpolgármester, az arab nemzetvédelmi párt elnöke, az „El Ajam” című szíriai arab lapban elmondja, hogy midőn az arabok 1922-ben az akkor felállítandó Legislative Council választásait szabotálták, nagy lehetőséget mulasztottak el. Amennyiben az arabok akkor hozzájárulnak a törvényhozói tanácshoz, ma már abban a helyzetben lettek volna, hogy ellensúlyozzák a Palesztinában jelenleg fennálló törvényes rendszert, amely elegendő okot ad az araboknak a panaszra. A most teremtendő törvényhozó tanács meg fogja adni Palesztina lakosságának a lehetőséget arra, hogy erkölcsiével és szokásaival összhangban lévő törvényeket hozzon. A palesztinai politikai és gazdasági helyzet

On is védekezzen
járványos
a kellemesen illatosított
betegségek ellen
Senlaslo
(Szt. László)
fertőtlenítő
szappannal.
Megóvja
fertőzésektől
Vigyázzon, nehogy utánzatokkal
szolgálják ki.

rosszabbodik és minthogy az arabok jogait folytonosan korlátozzák, a jövő meg lehetőségen kilátástalan. Az a zsidó részről elhangzó állítás, hogy Palesztinában propperitás van, nem felel meg a valóságnak. Amennyiben a jelenlegi helyzet tovább tartana és a bevándorlás fokozódik, úgy gazdasági válság fenyeget.

Nashashibi kifejtette a továbbiakban, hogy ő az arab pártok koalíciója mellett van, mint hogy ezek nem céljaikban, legfeljebb metódusaikban különböznek egymástól. Ami a cionista aspirációkat illeti az arab országokban, minden arab tisztában van azzal, hogy mit kell tartania róltuk. Midőn a zsidóknak megadták a Baifour-deklarációt, kijelentették, hogy nem akarnak egyebet, mint az évszázados elnyomatás után nyugodtan élni Palesztinában. Rövidesen kiderült azonban, hogy nem erről van szó, hanem fel akarják ujtítani Israel hirtnevét és zsidó államot akarnak Palesztinában létesíteni. Kivették hálójukat Transzjordániára is, melyet kolonizálni és Palesztinához csatolni akarnak. Nashashibi óva inti a szíriai arabokat attól, hogy higgyenek a zsidó propagandának és hozzájáruljanak a zsidó munkának Szíriára való kiterjesztéséhez.

Jeruzsálem, december 23. Egy zsidó tölcsoport engedélyt kapott a transzjordániai kormánytól arra, hogy Akaba kikötő városban gyárakat létesítsen jég és szardínia konzervek előállítására. Anglia és Ibn Szaud király között tárgyalások folytak Akabára vonatkozólag, amelyre úgy Transzjordánia, mint Hedzsasz igényt tart.

A telavivi választások
Tel-Aviv, december 23. A telavivi városi tanács-választás végső eredménye a következőképpen alakult:
A választáson résztvett összesen 21,677 szavazásra jogosult polgár. A munkáspárt 8709, a „centrumpártiak a” 8651, a Mer Diesengoff polgármester listájára 2007, míg a progresszív koalíciók listák és a Hilschduth Ole Germania (dr Felix Rosenblüh) egyesített listájára 1632 szavazat esett. A 15 mandátum közül a munkáspártra és a centrumpártra egyaránt 6-6 mandátum esik. A centrumpártiak mandátumai a következőképpen osztlanak meg: Rokeach alpolgármester csoportja 1, a shatzow frakció 1, revizionisták 1, Mzrachí 1, háztulajdonosok csoportja 2. A 13-k mandátum Diesengoff, a 14. Rosenblüh dr listáját illeti meg. A 15-ik mandátum sorsa még bizonytalan: a Diesengoff lista, a Hapoel Hamizrachí és a szefárd zsidók jönnek számításba odaítélésénél.

— Tíz évre meghosszabbították a török-orosz barátsági szerződést. Párizsból jelentik: A szovjet és Törökország 1925-ben kötött, tengerészeti, kereskedelmi és pénzügyi megegyezéseket is tartalmazó barátsági szerződésüket további tíz évre meghosszabbították.

— Monsieur Laval egymillió sorsjegynyeresége. Párizsból jelenik: Laval miniszterelnök ma az egyik főszereplője nemcsak a francia belpolitikának, hanem a világpolitikának is, érthető hát, ha neve sűrűn szerepel a lapok hasábjain. Az e-múlt napokban azonban nemcsak a bel- és külpolitikai hasábkon bukkan fel sűrűn a miniszterelnök neve, hanem egyebütt is. A francia lapok ugyanis igen behatóan szoktak foglalkozni az állam sorsjáték főnyerteseinek személyével és Monsieur Laval egymillió frankot nyert. Bármily szerencsés is volt azonban eddig Laval miniszterelnök, ez a szerencse nem őt érte, hanem egy kereskedőt, akit a közös veze áknéven kívül semmi sem fűz a miniszterelnökhöz, már csak azért sem, mert nyakcs ellenzékli. A főnyeremény ellenzékli érzelmű nyertesének semmi kedve sem volna cserélni a veje egy néven élő miniszterelnökkel és ezt kerte és nélkül meg is mondta az érdeklődő újságíróknak.

SPORT

A BKE és a WEV a jéghokki Európa-bajnokság ellen

Uj, december 23. (Az Uj Kelet tud.) A jéghokki Európa-bajnokságban, amelyet ebben az évben hivak étre és amelyben két csoport vesz részt, tegnap Bucuresiben államilagos sportpolitikai szempontból is fontos mérkőzés volt. A Budapesti Korcsolyázó Egyesület jéghokki csapata a Telefon Club csapatával játszott, amelyet nagy küzdelemben 2:1 (2:1, 0:0, 0:0) arányban legyőzött. A mérkőzésnek azért van sportpolitikai szempontból nagy jelentősége, mert a román-magyar sportviszonyban levő szűkebb ezután először történt hivatalos találkozás és a jelek szerint ez a feszült viszonyt nemcsak enyhítheti, de minden valószínűség szerint a barátságos kapcsolatok fevételének első lépése volt.

A mérkőzés egyébként igen jó sportot hozott, amelyre mintegy ezer néző volt kíváncsi. A vezető gólt a magyarok ütők Miklós révén, pár perc múlva azonban a Telefon Club kanadai játékos, Bill Waters keresztülkázta az ellenfél térfelén és kapura lö, amit Hircsák, a magyar kapus csak kiütni tud, a résen levő Wackar belövi: 1:1. Rövid mezőnyjáték után Miklós káprázatos egyéni akcióból gólt is megszerzi a vezető a magyar csapat számára 2:1 arányban, amely marad is a végeredmény. A Telefon Club a második harmadban kapuelőtti tennetűs után a korongot Hircsák kapujába juttatja ugyan, de a bírő a kapus szabálytalan támadása miatt nem adja meg. A csapatok a következő összefállításban játszottak:

BKE, Hircsák, — Farkas, dr. Halmai, — Jeney, Miklós, Rónai, Cserecsatárok: Liffka, dr. Margó, Gergely II.

Telefon Club, Sprenz, — Bill Waters, Anastasiu — Teu, Botez, Brackl, Cserecsatárok: Biró, Wackar, Petrovici.

A mérkőzés után a jéghokki Európa-bajnokság A) csoportjában az élre a BKE került, a B) csoportban maradt a Wiener Eislauf Verein. A bajnokság állása különben a következő:

A) csoport	
1. BKE	3 1 1 1 5 8 3
2. Rapid	1 1 — — 6 2 2
3. EKE	1 — 1 — 1 1 1
4. Telefon Club	1 — — 1 1 2 —
B) csoport	
1. Wiener E. V.	1 1 — — 3:0 2
2. Volants	2 1 — — 1 5:6 2
3. H. C. Bruxelles	— — — — — —
4. L. T. C. Praha	1 — — — 1 2:0 —

A Bragadiru is legyőzte a BKE

A BKE vasárnap Bucuresiben barátságos mérkőzést játszott a Bragadiru együttesével, amelyet ugyancsak 2:1 (0:1, 1:0, 1:0) arányban győzött e. Az első gólt a Bragadiru érte el Rabinovici révén, a BKE Margó révén egyenlített, majd Jeney a győztes gólt ütötte.

Hivatalos delegáció utazik Budapestre a román-magyar sportbéké megkötésére. Bucuresiből jelentik: A román-magyar sportbéké ügyében szombaton gen jelentős lépés történt. A jéghokki Európa-bajnokság során ugyanis a BKE együttesével Bucuresitbe érkezett Lator dr, az OTT hivatalos megbízottja, aki Filóp Pál, a magyar követség tanácsosával hivatalos értekezleten vett részt az UFSR, a legfőbb román sportszövetségben, ahol Románia részéről Plagino elnök, Davila ezredes, Boerescu, Savulescu őrnagy, Schmettau és Buteanu Aurel dr, az Univeritatea futballszaksztyályának elnöke, aki egyik alkalom munkása a román-magyar sportbéké ügyének, vettek részt. A tárgyalások igen barátságos mederben folytak és megállapították, hogy a két szomszédos ország sportkörüi között elvben a legteljesebb a harmónia. Ennek gyakorlati érvényesítése érdekében Lator dr meghívta a román sport képviselőit a Telefon Club budapesti mérkőzése alkalmából az OTT-hoz, ahol majd perferk.

Töltőtollat

Marácsonyra vásároljon. Régi tollát becsesréltjük, vagy megjavítjuk. Márkás tollakat áron alul árulunk.

Fehér töltőtoll üzem

Cluj, Str Regina Maria 2. Telefon: 10-95.

tuálni fogják a mindkét ország szempontjából kívánatos sportbékét.

Athén. Ujpest csapata tegnap 1:1 (0:1) arányban eldöntetlenül végzett a Panaitinei. kos együttesével.

Marseille. Kispeszt—Olimpique 7:2 (4:1.) Románia ultimátumot küld a jugoszláv labdarugószövetségnek a Balkaniada ügyében. Bucuresiből jelenik: A tavasszal Bucuresiben lebonyolításra kerülő Balkaniada ügyében a román labdarugószövetség elhatározta,

hogy utimátumot intéz a jugoszlávokhoz abban az irányban, hogy rövidesen és véglegesen döntsenek: résztvesznek-e vagy sem a Balkán labdarugó tornán. A jugoszlávok ugyanis a legu öbbi szófiai tornán kijelentették, hogy a Balkán labdarugó küzdelemben többet nem vesznek részt.

Konrad Jenő, az egykori világhíres labdarugó, mint Bécsből jelentik, a jövő szezonban mint edző egyik romániai divíziós csapathoz szerződik.

KÜZGAZDASÁG

Melyek a gyenge és melyek az erős devizák?

Az új devizarendszer megkülönböztetést tesz a gyenge és erős külföldi fizetési eszközök között. Az erős devizák védelmének és eladásának kizárólagos jogát, hivatalos kurzusok mellett, a jegybanknak tartották fenn, míg az ugynevezett gyenge valuták, legalább is e viléig, szabad forgalom tárgyá képezik.

A gyenge devizák közé tartoznak többek között a német márká, a pengő, dramma, leva, silling, olasz líra. Ezeknek az értékesítésére és beszerzésére nézve azonban az illető államokkal kötött egyezmények az irányadók.

A német márká forgalombahozatalát szabaddá tették. Az ugynevezett A) számlát (kereskedelmi célokra eszközölt kifizések) és B) számlát (pénzügyi célokra eszközölt kifizetések) egyesítették és a teljes márkádiszponibilitást pénzügyi kifizetések eszközésére fordították.

Ami a pengőt illeti, a szabad kvótát az eddigi 60 százalékról 90 százalékra emelték, a fennmaradó 10 százalék import ellenében 24.50 lej, 26.50 lej, 23 és 25 lejes kurzusokon

szolgáltat ki a jegybank pengőt.

Az osztrák silling tekintetében a régi rendszer marad érvényben, azaz az exporttöröknek továbbra is 15 száza ékot kell beszolgáltatniok az osztrák devizából a Banca Nationala javára, míg a fennmaradó 85 százalékot szabadon értékesíthetik.

Az olasz líra elvileg szabadon forgalomba hozható, mivel azonban jelenleg az export Olaszország felé csak erős valuták ellenében történik, ennek a szabadkereskedelemnek csak elv jelentősége van. Az Olaszországba szállított petróleum- és gabonaszállományok ellenértékét 80 százalékban erős devizákkal és 20 százalékban kompenzációval fizetik.

Eros valutáknak minősítette az új kereskedelmi rendszer a következő pénznemeket: francia frank, svájci frank, belgas, dollár, egyiptomi font, ottomán font, angol font, palesztinai font, lengyel zoty, dinár, holland forint, peze'a, dán korona, norvég korona, svéd korona, cseh korona. Ezeket csak a Banca Nationala veheti fel hivatalos árfolyamokon plusz 38 százalék devizaprémium.

Prima Fabrica Metalurgica Románá S. A. R. elnevezéssel új fémipari vállalat alakult Bucuresitben 60,000,000 lej alapítókével. A vállalat alapítói között szerepelnek: Ceskoslovenska Sbrojovka cseh iparvállalat 28,000,000 lej és a bucuresi Metalurgia gyár 10,000,000 lej részvénytökével.

Drágulnak a villanyégők. A villanyégőkben jelentős áremelkedés következett be. A Tungstram, Phillips és Osram égők árait 40 waton alul 6 százalékkal, ezen felül 12 százalékkal emelték. Az A. E. G. értesítette romániai üzletfeleit, hogy árait 15 százalékkal emelte.

Áremelkedés szerelési cikkekben. Az új illetékek emelkedése következtében a vízvezetési fayence áruk és lapok 25%-al, vascsövek 30%-al és fittingek árai 25%-al emelkedtek.

Hat hónapig érvényesek az áruimportengedélyek. A kereskedelemügyi minisztérium az importengedélyek érvényét 3 hónapról 6 hónapra hosszabbította meg.

70 millió lejre perli a Banca de Credit Román a Fildermann-műveket. A Fildermann-művek finanszírozásában hosszú időn keresztül nagy szerepet játszott a Banca de Credit Roman, amelynek 1933 év végével 77 millió lej folyószámlakövetelése állt fenn az iparvállalattal szemben. Ennek a követelésnek a likvidálása érdekében az elmúlt év február havában oly megegyezés jött létre a felek között, hogy a bank 16,360,000 leji bonifikál, illetve elenged követeléséből, smennyiben a bacau gyárak igazgatósága átad a banknak 50,000,000 lej értékű váltóstokkot saját tárcanyagából. A Fildermann-művek ezt a feltelet nem teljesítette, mely miatt a bank most az ilfovi törvényesítés pe-be fogta a gyárat, 70,000,000 lej követelése mellett a szerződés érvényességének megszüntetése érdekében.

Nem adnak ki Csehszlovákiára szóló importengedélyeket. A transzferbizottság elhatározta, hogy a Csehszlovákiára szóló importengedélyekre nem ad transzfervizumot, ami a gyakorlatban annyit jelent, hogy cseh árukra nem adnak ki behozatali engedélyeket. Ez az elhatározás kimondottan ideiglenes jellegű és m helyt lesz csehkorona diszponibilitásunk, a tilalom hatályát megszüntetik.

Módosítják az egységes vámtarifa középértéktáblázatát. Bucuresi jelentések szerint a vámtarifa középértéktáblázatának módosítása a vonatkozó előmunkálatok befejezést nyertek és a bizottság állítólag több helyen leszállította az értékeket, amikor azokat tulzotaknak találta. Január első napjaiban megkezdődnek a táblázat gyökeres átdolgozásának munkálatai. Elhatározzák, hogy a módosított középértéktáblázatot nem egyszerre léptetik életbe, hanem, amint a bizottság egy részével végzett, azt rögtön hatályba is helyezik.

A Független Ujság karácsonyi száma a szabadelvű kisebbségi közönség számára nagyszámú és igen érdekes közleményt nyújt. Spectator vezércikké, Hegedüs Nándor Maniu portréja, Lakatos Imre Benes tanulmánya az erdélyi magyar közírásnak nagyszerű megnyilatkozásai. Balassa József Brassai Sámuellel való találkozását eleveníti fel, Kemény Gábor Ady Endrénék a pedagógiával való összefüggéseit ismerteti, Péterffy Jenő pedig jogitanulmányt ír, amely különösen az állásukat vesztett kisebbségi tisztviselőket érdekelheti Igen érdekes Geszfi Erzsinek Márkus Emiliával folytatott beszélgetése, Silberer Boriskának 1936 évre tett politikai jóslásai, stb. A szépirodalmi részben Lakatos Lászlótól és Orbok Attilától olvashatunk írásokat. A reprezentív számban számos rajz, fametszet és más illusztráció. A karácsonyi szám ára 7 lej.

I. Silone:

Fontamara

A Marsica földhöztapadt parasztjainak akadémia Mussolini büszke, mert csak egyszer voltak szepota, szines élettelés és jászvatai várbma alati.

Ára 60 lej

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

Gancz Ábrahámné

köser szakácskönyve ismét kapható az Uj Kelet könyvosztályánál

Ára 180 lej

PALESTINE MARITIME LLOYD Ltd.
HAIFA

Az első Zsidó Tengerhajózási Társaság
hajóinak menetrendje:

Indul Constanjából:

Har Cion	december 29
Har Carmel	január 5
Har Cion	január 14
Har Carmel	december 23

Jegyárak:
Constanța—Haifa
I. osztály Lei 6000
II. osztály Lei 4000

Constanța—Haifa és vissza
I. osztály Lei 9000
II. osztály Lei 7000

Jegyeket kibocsát és mindennemű felvilágosítással szolgál: Az erdélyi, bánáti, magyarországi, csehszlovákiai, jugoszláviai vezérképviselet:

UJ KELET utazási osztálya

Vidéken az Uj Kelet fiókadóhivatalai és tudósítói szolgálják felvilágosításai.

Titulesco

Hol

Bucuresi, december 23. terelnök, aki néhány nappal ezelőtt annyira jól érezte magát polonai birtokára. In Sinaiban tölti az ünnepeket és Costinescu dr. ler Pop Clujra, Victor (Teleorman megye). Devara ment, míg Párizsba távozott. Az új Grigore Ionian Bécs birtokán, Popovici ben, dr Lupu asural cinban, Madgeatu Sina tianu Rá'esteben, Savea all Párizsban tölti a Goga tegnap külföldre pig Bécsben marad, ma shova Titulescu klüg

Négy ve tartó

Teljes

Brüsszel, december 23. tartoztatott négy kény van. Kijelentették, hogy csolalban dr Brandtál, központ vezetőjével, aki hogy információkat szer műveknél Franciaország hadianyagokról. Az egy

Mit csin elnöke Z

A Paramount-

Budapesti, december folyik a sátoraljaunh előtt. Burger Jakab d zsidó hitközség képvis Löwenkopf Jenő, a hi ke ellen. A per háttéré kereset:

Zukor Adolf, a F elnöke, 1927 májusában jelent egy szombatesti ott felajánlott egy ö lakás megvételére. Jele teleten Weissburg E ügyvéd, Zukor Adolf n bizottja is, Weissburg utalt a Wiener Bankve intézete utján 700 doll szére Löwenkopf Jenő k községben csak évek m hogy Zukor Adolf me ígérte, de Löwenkopf péntz a hitközség pénzt wenkopfot megbuktatták pedig pert indított ellen Weissburg Béla ügyvéd az mentegeti is Löwen állítva, hogy Zukor kü dollárt Löwenkopf címé közben elvesztette idős szőiház megvételé utób hogy a pénz maradjon nál is inkább, mert a v unokatestvére Zukor A

A járásbírószág szomb ügyet. Weisburg Béla e vallomást tett a bírós a hétszáz dollár sorsáról lomásában, hanem egész jesszett elő azokról az lyekek Zukor Adolf jót ott magyarországi tartó — Zukor Adolfal — burg — aki Ricssén — kerültem összekötésbe én intéztem összes jöték

Titulescu meghívta magához Gogát St.-Moritzba

Hol töltik a politikusok a karácsonyi ünnepeket

Bucuresti, december 23. Tatarescu miniszterelnök, aki néhány napig gyöngélgedett, ma annyira jól érzi magát, hogy elutazott polgári birtokára. Inculc belügyminiszter Sinaiban tölti az ünnepeket, míg Fransovic és Costinescu dr. Párizsba utaztak. Valer Pop Clujra, Victor Antonescu Vitanestire (Teleorman megye). Mitza Constantinescu Devara ment, míg Angheliescu dr. szintén Párizsba távozott. Az ellenzéki vezérek közül Grigore Iunian Bécsben, Mihalache dobresti birtokán, Popovici Mihály szintén Bécsben, dr. Lupu arsurai birtokán, Maniu Badaciban, Madgearu Sinaiban, Gheorghe Bratianu Ráestiben, Saveanu és Averescu maraill Párizsban tölti a karácsonyi ünnepeket. Goga tegnap külföldre utazott. Néhány napig Bécsben marad, majd St.-Moritzba megy, ahova Titulescu külügyminiszter hívta meg.

E látogatásnak politikai körök nagyobb jelentőséget tulajdonítanak. Külföldről hazatérve, Goga találkozni fog Clujon Valda Sándorral.

A király és Mihály vajda ma délelőtt utaztak el Sinaiba. A király Sinaiban tölti a karácsonyi ünnepeket. Az uralkodó január 1-re Bucuresstbe jön, ahol fogadja a diplomáciai testületet, majd visszatér Sinaiba, de vízkészítési tradicionális ünnepségén ismét a fővárosban lesz jelen.

Az idei ünnepek alkalmával több utlevelet váltottak ki, mint tavaly. Néhány nap óta a Párizs, Bécs, Budapest, Berlin, Milánó felé tartó nemzetközi vonatok hálókocsijai zsúfolva vannak. A téli sporthelyek, Brasov és Sinaia is nagy közkedveltségnek örvendenek és az ottani szállodák össze szobái foglaltak már az ünnepek tartamára.

SZÉP MINT EGYSZINPADI CSILLAG!

A Metropolitan - Operában New Yorkban, a párisi Operában, vagy a mi fővárosunk Nemzeti Színházában gyakran látunk a páholyokban, vagy az első sorokban hölgyeket akik olyan elragadóak, hogy a nézők sokkal inkább őket figyelik, min az, ami a színpadon történik. Minden asszony olyan szépségről álmodik, amelyet össze lehet hasonlítani a színpad csillagaival, de csak kevesek vágya teljesedik. De az arcbőr helyes ápolása és a kozmetikai szer megválasztása a nőket céljuk elérésében hathatósan támogatja.

RICHARD HUDNUT THREE FLOWER PUDER a szépségápolás ériékes szere, amely az előkelő hölgyek biza má New Yorkban és Párisban megnyerte, három díjnyertes, legies és elbűvölő illata miatt első helyen áll. Használja tehát Richard Hudnut Three Flowers pudert!

RICHARD HUDNUT + three flowers + PUDER

Négy veszedelmes német kém tartóztattak le Belgiumban

Teljes beismerésben vannak a letartóztatottak

Brüsszel, december 23. A Liégében tegnap letartóztatott négy kém teljes beismerésben van. Kijelentették, hogy egy éve állanak kapcsolatban dr. Brandt, a kölni német kémközpont vezetőjével, aki pénzzel látta el őket, hogy információkat szerezzenek a Cockerill-műveknél Franciaország számára gyártott hadianyagokról. Az egyik kém lakásán bizonyítékokat találtak, amelyekből kitűnik, hogy a német kémszervezet főnöke katonai térképeket is kért, valamint pontos felvilágosításokat a Mause-parti üzemeiről, a 37 milliméteres ágyuk terveiről, végül pedig az egyes belga hadtestek gépfegyverei és tankjai számáról. A kémszervezet felfedezése nagy szenzációt keltett egész Belgiumban.

nyítékokat találtak, amelyekből kitűnik, hogy a német kémszervezet főnöke katonai térképeket is kért, valamint pontos felvilágosításokat a Mause-parti üzemeiről, a 37 milliméteres ágyuk terveiről, végül pedig az egyes belga hadtestek gépfegyverei és tankjai számáról. A kémszervezet felfedezése nagy szenzációt keltett egész Belgiumban.

Mit csinált a ricsei hitközség elnöke Zukor Adolf 700 dolláros adományával?

A Paramount-gyár elnökének magyarországi jótékonykodása

Budapest, december 23. Érdekes per folyik a sátoraljaújhegyi járásbírósa előtt. Burger Jakab dr. ügyvéd a ricsei zsidó hitközség képviselőjében indította Löwenkopf Jenő, a hitközség volt elnöke ellen. A per hátterét így mondja el a kereset:

Zukor Adolf, a Paramount-filmgyár elnöke, 1927 májusában Ricseén járt, megjelent egy szombati istentiszteleten és ott felajánlott egy összeget a metszői lakás megvételére. Jelenvolt az istentiszteleten Weissburg Béla dr. budapesti ügyvéd, Zukor Adolf magyarországi megbízottja is, Weissburg rövidesen át is utalt a Wiener Bankverein budapesti fiókjába a Wiener Bankverein budapesti fiókjában 700 dollárt a hitközség részére Löwenkopf Jenő kezébe. Am a hitközségben csak évek múltán tudták meg, hogy Zukor Adolf megtartotta ugyan ígéretét, de Löwenkopf nem fizette be a pénzt a hitközség pénztárába. Erre Löwenkopfot megbuktatták, az új elnök pedig pert indított ellene. A régi elnök Weissburg Béla ügyvédre hivatkozott s az mentegeti is Löwenkopf szerepét, azt állítva, hogy Zukor küldött ugyan 700 dollárt Löwenkopf címére, de minthogy közben elvesztette időszerezését a metszői ház megvételére, utóbb úgy intézkedett hogy a pénz maradjon Löwenkopfnál, am a pénz inkább, mert a volt elnök felesége unokatestvére Zukor Adolfnak.

A járásbírósa szombaton tárgyalta az ügyet. Weissburg Béla dr. meglepő tanuvallomást tett a bíróság előtt. Nemcsak a hétszáz dollár sorsáról nyilatkozott verelmében, hanem egész kimutatást terjesztett elő azokról az összegekről, amelyeket Zukor Adolf jótékonycélra fordított magyarországi tartózkodása során.

Zukor Adolf — vallotta Weissburg — aki Ricseén született, 1925-ben kerültem összeköttetésbe s attól kezdve én intéztem összes jótékonyági ügyeit,

részint az ő utasításai, részint a saját belátásom alapján. Még 1925-ben nyílt meg a ricsei iskola, melyet Zukor adományozott a hitközségnek. Tanítóként Schwartz Ernőt küldtük Ricseére. Míg a tanító nőtlen volt, az iskola földszintjén lakott a metsző, az iskola pedig, valamint a tanító lakása az első emeleten volt. Schwartz 1926-ban megcsúszott és magának igényelte a földszinti lakást. Emiatt éles összeütközés támadt a tanító és a metsző között. Odáig fajultak az ellentétek, hogy közigazgatási uton lakoltatta ki a tanító a metszőt. Amikor ezt közöltem Zukorral, levélben fejezte ki készségét, hogy rendelkezésére bocsátja a hitközségnek a lakásvételhez vagy építéshez szükséges összeget. Erre utaltam át én a 700 dollárt. A metszőlakás később elvesztette időszerezését, mert ugyanakkor Zukor Adolf megbízásából sikerült rávennem a tulajdonos rabbit, Groszt, hogy cserélje el állását Lieberman Ármint főrabbiával, aki Zukor Adolf rokona. Zukor 3000 dollárt ajánlott fel Grosz rabbinak és vállalta Lieberman rabbi fizetését is. Lieberman erre csakugyan megválasztották s ekkor Zukor újabb 6000 dollárt adott a hitközségnek rabbi lakás építésére. Föl is épült a hétszobás rabbi lakás, de alig készült el, Lieberman Kikunfélegyházán választotta meg magát rabbinak és gazdátlanul vált az új épület. Az iskolát és a tanítót költöztették most már bele, úgyhogy a régi iskolaépület felszabadult, amivel a metszőlakás kérdése is megoldódott.

Elmondotta még az ügyvéd, hogy a 700 dollárt már csak a rokoni kapcsolatok miatt sem kereste Löwenkopfék, akiknek Zukor 1929 nyarán további 4000 dollárt juttatott: 3000 dollárt a neki felajánlott Löwenkopf-ház vételáraként, 1000 dollárt pedig a Löwenkopf-fünek nászajándékul. A pert e vallomás után alighanem elveszti a hitközség.

Kavarodás Dem. Dobrescu kizárása körül

A volt főpolgármester hívei megtámadták a nacional-caranista párt vezetőit

Bucuresti, december 23. (Az Uj Kelet tud.) Dem. Dobrescu volt főpolgármesternek a nacional-caranistapártból való kizárása politikai körökben nagy feltűnést keltett. Dobrescu a pártnak megalakulása óta egyik elnöke volt és min: Bucuresti főpolgármestere tagadhatatlan érdemeket szerzett magának. Míg néhány nappal ezelőtt Dobrescu egyik hívét: Protopopescu volt kerületi polgármestert kizárták, elégedetlen pártbívek tüntetést rendeztek a központi pártvezetőség ellen és kövekkel támadták rá Mihalachera, valamint a párt többi vezetőire. Minthogy ebben állítólag Dobrescu is részes volt, a fővárosi nacional-caranista szervezet Lupu dr. elnöke alatt őt is kizárták.

Egyes lapokban ma az a hír jelent meg, hogy Mihalache helyteleníti a Dobrescu ellen hozott kizárási határozatot. Ezzel szemben Lupu dr. hivatalos közleményt adott ki, amelyben rámutat arra, hogy a pártvezetőség véleménye egyezik a fővárosi szervezet vezetője által hozott határozattal. Alapszabályszerű joguk volt Dobrescu, Protopopescu és Angheliescu órnagy kizárása ügyében határozni, miután nem tűrhették tovább az illető urak által szított anarchiát és fegyvermezítlenséget.

Dobrescu ezeket mondta: — Kizárásom karácsonyi ajándék a párt

részéről. Jobbat vártam. Eddigi vezérem rólam alkotott véleménye, amit még ellenfeleim is osztanak, jogot adnak nekem arra, hogy kevésbé lealázó várjak. Egyébként rágalmat találtak ki ellenem. Nem elnököttem egy Protopopescunak adott banketten, mert az illető bankettet az én tisztelemre rendezték.

— A „MERA” autóbusszvállalat 1935 december hó 25-től 1936 január hó 5-ig bezárólag terjedő időre a menedjüket lényegesen csökkent a vállalat azon vonalain, melyek a vasúttal párhuzamosan haladnak. Bővebb felvilágosítások szereshetők a vállalat jegyirodájánál. Cluj, telefon 155 és 333, Satu-Mare, telefon 99, Baia-Mare, telefon 66, Zalau, telefon 99.

DOROTHEUM

Piața Unirii 22.

Karácsonyi kabát- és ruhaszükségletet legmáltányosabban a „DOROTHEUM” cégnél szeresheti be.

A Banca de Credit Marunt si Economie S. A. Satu-Mare, Igazgatósága, Felügyelő Bizottsága és tisztviselői kara mély megrendüléssel tudatja

Id. Reiter Móric urnak,

az intézet alapító-elnökének, f. hó 22-én, 70-ik életévében, hosszas szenvedés után történt elhunytát.

A megboldogult kiváló képességeit önzetlenül állította intézetünk szolgálatába. Elhunytát őszintén fájjaljuk. Benne atyai tanácsadókat, kiváló karársunkat, illetve megértő szívű felettesünket veszítettük el.

Emlékét kegyele tlel őrizzük meg.

Satu-Mare, 1935. december 22.

A jubiláló Keren Hajjeszód erdély-részi konferenciája és a Jewish Agency erdélyi szekciójának országos reorganizációs ülése

1936 január 5-6-án Oradeán gyűlnek össze az erdélyi KH-fizetők és az erdélyi zsidó intézmények delegátusai, megünnepelni a KH 15 éves jubileumát és reorganizálni a Jewish Agency erdélyi osztályát. A konferenciák keretében mutatják be először Erdélyben a Keren Hajjeszód világhírű Palesztina-filmjét, „Az ígért földje”-t

Cluj, december 23. 1936. január 5-6-án ünnepi események színhelye lesz Oradea, Erdély legnagyobb zsidó városa. A 15 éves jubileumát illő Keren Hajjeszód erdélyrészi osztálya ezekre a napokra hívta össze reprezentatív országos konferenciáját, amely beszámoló fog adni arról a grandiózus munkáról, melyet a Zsidó Országépítő Alap Erec Jisraél felépítése érdekében az elmúlt 15 év folyamán végzett. Ugyanekkor tartja meg a Jewish Agency erdélyi zsidóság nemcionista reprezentatív személyiségei, valamint az erdélyi zsidó intézmények és testületek delegátusai vesznek részt.

A konferencián az összes KH-fizetők, KH-munkatársak és a zsidó intézmények hivatalos megbízottai vehetnek teljesjogi delegátusként részt. Delegátusi igazolványul a KH-nyugta, illetve valamely zsidó intézmény hivatalos megbízó levele szolgál.

Az oradeai ülések ünnepélyes kerete

A konferenciák iránt országsszerte általános érdeklődés nyilvánul meg. Az ülések külső keretei és belső tartalma méltók lesznek a KH nagy jelentőségéhez és fontosságához. A január 5-én este tartandó ünnepi ülésen a delegátusként szereplő KH-fizetőkön és munkatársakon kívül az oradeai hivatalos hatóságok a külföldi államok erdélyi konzulátusai, az oradeai zsidó intézmények elöljáróságai, az erdélyi cionista szervezetek vezetőségei, a zsidó és nemzsidó sajtó, a bukovinai, beszarabiai és óromániai KH-kuratóriumok, az oradeai zsidóság nagy tömegei, valamint a Jewish Agency londoni Exekutívéje és a KH jeruzsálemi direktóriuma is képviseltetni fogják magukat. Minden kilátás meg van tehát arra, hogy a konferenciák és az ünnepélyes ülés maradandó emléket hagynak a résztvevők lelkében és egyben az erdélyi zsidóság reprezentatív eseményévé avatják az oradeai üléseket.

A konferenciák előkészítéséről egy széleskörű és az oradeai zsidóság legkülönbözőbb köreit képviselő rendezőbizottság gondoskodik.

Rendező- és elhelyezőbizottság címe: dr. Bárdos Imre ügyvéd, Oradea, Bul. Regele Ferdinand 26-a. Mind azok, akik elhelyezésre, vagy szállodai szoba rezerválására reflektálnak, haladéktalanul közzöljék fenti címre ezirányú kívánságukat.

A konferenciák részletes programja:
a) 1936 január 5-én délelőtt fél 11 órakor és délután 3 órakor az oradeai városháza dísztermében:
Elnöki megnyitót.
Löbl Lajos: A jubiláló KH munkája Erdélyben. (Visszatekintés és programtervezet.)
Moritz Geiger: előadása.
Weinberger Nándorné, Cluj: Az önkéntes párok munkája.
Dr. Nachum Goldmann (Genf), vagy dr. Sammy Gronemann (Berlin): A Jewish Agency jövőbeni feladatai.
Általános vita.
Határozatok.
Jewish Agency változtatások.
b) 1936 január 5-én délután 7 órakor az oradeai városi színházban: ünnepélyes nagygyűlés.

Megnyitót: dr. Weiss Artur, az erdélyi KH elnöke: A 15 éves Keren Hajjeszód és az erdélyi munka.
Dr. Nöbel Sándor: A vendégek üdvözlése.

Dr. Balázs Endre, az erdélyi Jewish Agency elnöke: A Jewish Agency jelentősége és jövőbeni feladatai.

Giszkalay János: Halottak emlékezete. Üdvözlések: Hatóságok — külföldi szervezetek — főrabbiak — hitközségek — Országos BB. — E. Zs. N. Sz. — WIZO — Ifjúsági Szervezetek — Mizrahi — Makkabi — Zsidó sajtó — Üdvözlőlevelek és táviratok — stb. stb.
Moritz Geiger: a KH delegátusának előadása.

Max Ritter V. Anhauch, a bukovinai J. A. és KH elnökének felszólalása.
Dr. Nachum Goldmann, Genf, vagy dr. Sammy Gronemann, Berlin a J. A. képviselőiben.

A konferencia elnökségének megválasztása.

Határozatok.
c) 1936 január 5-én este: Bankett a Fészek klubban.

d) 1936 január 6-án délelőtt 11 órakor: „Az ígért földje”. (A KH Palesztina-filmjének bemutatása.)

A leaszebb és legolcsóbb Ajándék
egy ruhának való selyem, vagy egy selyem sál
GALLIA
Cluj, Str. Gen. Neculcea No. 2. (Palatul Renner)

A film bemutatása előtt dr. Nöbel Sándor (Timisoara) román nyelvű bevezetőt, a film közben Moritz Geiger (Cernauti) német nyelvű kommentárt és a film után Giszkalay János magyar nyelvű beszédet tart.

e) 1936 január 6-án délben: Társas ebéd.

f) 1936 január 6-án este: Táncestély az oradeai WIZO rendezésében.

Amint fenti részletes programból is látható, a Keren Hajjeszód erdélyrészi kuratóriuma és a Jewish Agency vezetősége valóban művés és a Keren Hajjeszód 15 éves jubileumához méltó rendezvények keretében fogja megünnepelni azt a jelentős dátumot, amely határkövet jelent a Palesztina-országépítő munkában és kiinduló pontot az új eredmények és új feladatok teljesítéséhez.

NYILTTÉR *)

A Jó Estét folyó hó 22-iki számában egy cikk jelent meg, azt állítván rólam, hogy önkéntesen avattam magam doktorrá és jogtanulni használtam a doktori címet. Az ilyen szeméremtelen rágalommal szemben nem találtam más módot a sérelem gyors reparálására, mint azt, hogy a Jó Estét szerkesztőségében testi fenytést alkalmaztam. Egyidejűleg úgy a jog-, mint az államtudományi doktori diplomámat bemutattam úgy a Jó Estét szerkesztőségében, mint az: köveleg a rendőrségen. Természetesen egyidejűleg sajtó útján elkövetett rágalmazásért a bűnvádi feljelentés: is megte nem Szerencsére mindenki ismer Clujon és így a magam részéről ezt a vádat lezárhatom, tekintet nélkül arra hogyan fogja a Jó Estét ténykedésemet kommentálni.

Juris utriusque
Dr. Hirsch Elemér

*) E rovatban közölte nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadó-hivatal.

Kifényesedett, zsiros ruhákat Czink vegyszeti gyára

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A SZÍNHÁZ ÜNNEPI MŰSORA:
Szerda, dec. 25. d. u. 3: MAGNÁS MISKA. (Olcsó helyárrakkal.)
D. u. 6: TÖRTENNEK MEG CSODÁK. este 9: CSARDÁSKIRALYNO. (Solymosán, Stefanidesz, Jenei, Ihász, Borovszky, Csóka, Tompa fellépése. Rendező: Gróf László. Rendés helyárrakkal.)
Csütörtök d. u. 3: VIKTORIA. (Olcsó helyárrakkal.)
d. u. 6: AKI MER AZ NYER. este 9: CSARDÁSKIRALYNO.
Péntek d. u. 3: BOB HERCEG. (Olcsó helyárrakkal.)
d. u. 6: LILJOM. (Olcsó helyárrakkal.)
este 9: ÖNAGYSÁGA NEM HAJLANDÓ. (Harmath Imre és Földes Ferenc vidám operette, először. Solymosán, Sándor Stefi, Miklóssy, Wojticzky, Báza, Jenei, Ihász, Csóka, Borovszky, Rajnai, Tebán fellépése. Rendező: Gróf László. Premier-bérlét.)
Szombat d. u. 5: JO ÜZLET. (Olcsó helyárrakkal.)
este 9: ÖNAGYSÁGA NEM HAJLANDÓ. (Rendes bérlé.)
Vasárnap d. u. 3: MOSOLY ORSZÁGA. (Olcsó helyárrakkal.)
d. u. 6: CSARDÁSKIRALYNO. este 9: ÖNAGYSÁGA NEM HAJLANDÓ.
Hétfő fél 9: ÖNAGYSÁGA NEM HAJLANDÓ
Kedd fél 9 és fél 12: NAGY SZILVESZTERI KABARÉ.

ROMAN OPERA MŰSORA:
Szerdán, december 25-én: A szent este.
Csütörtökön, december 26-án (matiné): Cs. gánybáró.
Pénteken, december 27-én: Tosca. Vera Moraval.
Vasárnap, december 29-én matiné: A szent

este.
Hétfőn, december 30-án: Kisértelek.
Kedden, december 31-én este 7 órakor: A Denevér szkecsbetéttel.

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:
Holnap, szerdán: A legjobb film: Cigánybáró. Jókai Mór felejthetetlen regénye filmen. Zene Johann Strauss.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:
Csodaműsor: I. Sivatag fia. Stan és Bran. II. A tánc varázsa. Alice Brády. Hely-árak 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9.
25 és 26-án d. e. 11 órakor: matiné: Három kis malac. Hetényi társulatával.

APRÓ HIRDETÉSEK

Házaságokat biztos eredménnyel közvetít a széleskörű összeköttetéssel rendelkező „MIREA” iroda, Cluj, Regele Ferdinand 116

Eladó: Rádó 4 lámpás, nagy orosz számóvár, porcellán ebédőköszlet, sto. Cim a kiadóban.

Kereszthúros zongorát és ezüstgyertyatartót vernék. Dr. Herskovi's, Cluj, Regele Ferdinand 121.

Felhívás
Olcsóbb lett a kenyér a
KATONA-sütődében
C. Marechal Foch 14.
és az összes fióküzletekben:
Regina Maria 33.
Regele Ferdinand 32.
Memorandum: 20.
Ha akar enni, egy a finom cereszével és tojással készültet bazarommal kérje.
szombati barchest

Az „ORIGINAL”
cipőüzlet.
Str. Reg. Maria 13
karácsonyi ajándéka
Minden 200.— lej vásárlás után sokkát megfizethető, kellemes ajándékot
Estélyi cipők, valamint hócipők, férfi, női, gyermek- és sport-cipők nagy választékban.

Adakozzunk Lázár Miksa özvegyének és árváinak!

Sgheten: Davidovits S. Wolf, dr. Bartha Andor és dr. Stern József gyűjőívén: Perl & Rosenkrantz 200 lej; Fuchs Lajos 100 lej, dr. Bartha Andor 100 lej, Steinmetz Ernő 100 lej, Stern Nándor 100 lej, dr. Davidovits Sándor 100 lej, Farkas Saul 100 lej, Feig Zsigmond 100 lej, Fränkel Ármán 100 lej, Davidovits Smiel Wolf 100 lej, Wiener Sándor 100 lej, dr. Klein Arthur 100 lej, Simon Dezső 100 lej, Káhn Samu 100 lej, Marmor Rafael 100 lej, dr. Nasch Sándor 100 lej, Rosenberg Móritz 100 lej, Sein Lajos 100 lej, Rooz Salamon 100 lej, Sera Fischer 100 lej, Klein Mór 100 lej, Strohi N. 100 lej, Pollák Béni 100 lej, Sámson Alletka Club 100 lej, Janovits József 100 lej, Schwartz Sándor 100 lej, Weisz Andor, Sárköz 100 lej, Kiszelnik Jakab 50 lej, Hersik Miksa 50 lej, Merdelovts Antal 50 lej, Szuk Márton 50 lej, Katz Ferenc 50 lej, Fuchs Jenő 50 lej, Kesner Izidor 50 lej, Friedmann Abraham 50 lej, Káhn Lajos 50 lej, Braun Géza 80 lej, Nicolae Thoma 50 lej, Lampel Lajos 50 lej, Kallós Dezső 50 lej, Fried Ignác 50 lej, Jakobovics Andor 50 lej, Herschkovics Abraham 100 lej, Stern Calel 100 lej, Jakobovics M. Cha'm 100 lej, Kaufmann József 50 lej, dr. Markus András 50 lej, Kisebb adományok: 1050 lej, Együtt 5080 lej, Werner Fülöpné és Sonnstein Eliásné gyűjtése (Panco'a) 600 lej, Pollák Károly (Timoara) 300 lej, Frații Simon (Albaul'a) 100 lej, Marmor Móric (Topița) 100 lej, Wohl István (Satumare) 100 lej, Weisz és Spitzer (Satumare) 100 lej. Eddig kimutatva: 34.620. Összesen: 41.000 lej.

Az Országos Zsidó Párt Cluj Tagozatának
Str. Saguna 7. sz. alatti jogvédő irodájában kedden, december 24-én déli 1-12 óra között dr. Frenkel Miksa tart inspekción.

PHILIPS INGELEN R. C. A. STANDARD
rád Constructi
Piata Uniri 3

Zsidó küldöttség Bucures iből jelentő audiencián fogadta dr. az UER elnökét és a vezetőjét, akik rámutatások jöndulatú bá ország területén szélesleg megkövetelték a zsidóságok alkotmányos ország összes polgárai emberli jogok megőrzésére.

A szervezők a Belgrádból jelentkező A Sz. ojadnovics-korm. sokat. Milo Bobics kö Oknenovics testnevelés rek kiléptek a kormány élére Cvetkovicsot, a elnökét, a közmunkai Marko Kozsul képviselő lamentsi csoport elnök mevezéseket a kormány tekintik.

Leendő anyáknak fordítaniok arra, hogy legyen, ami legegyszerű ismert természetű. Ne használata által — fé fél poháral — érhető vezetői egybehangzó Ferenc József vize, a rendkívüli enyhe hat minden kellemetlenség

Haggibbor Kfar csonyi ünnepek alkát. gondoskodik a Haggibb rendezőbizottsága a k Az ünnepek mindkét 26-án a Vivó Klub ter után tart, amelyek mes szórakozás: fogna

Dr. Eisler Mátyás este a cluj kongresszula Mátyás főrabbi halálja alkalmából emléki ünnepi beszédet dr. Weis Mátia a megboldogult pástort és a böics tan ben kiért a Makkabeu nára és a galut Palesz földhiva a közönséget t érdekében való adakozás és kórusa chanuka-da kongresszus elemi tótták chanukai ünnepek hosszú sora követ plasztikusán bizonyított kitűnő oktatási rendsz

A dumbraveni zsidó A dumbraveni zsidóság műsoros összejövetelt zsidóhitközség elnöke zölle a vendégeket: H. titkárát és a mediasi Vértés Ferenc KKL-bizság 5 éves cionista tev dekes és á tekintő besz Simon tartotta meg el a mediasi Barissza. I mediasi helyicsoport Simon felhivta a jelen meg az E. Zs. N. Sz. du játt. A helyicsoport elnök Jakob urat, a dumbrav nökét választották meg kar névsora a követke llinger Dezső, KKL és K és Vértés Endre. Pénzt Jegyzők: Herzlinger M Magda. Ellezör: Vért műsorának lezajlása ut Ház asszony volt: Vért rendezése körül közre Izsákné, Birnbaum Etu ger Margit, Izsák Ma. Az estélyi rendezésének KKL-biztos, aki fáradi ak sikere érdekében.

HIREK

PHILIPS
INGELEN
R. C. A.
STANDARD

rádiók

Constructio
Piata Unirii 31. Telefon : 83.

— Zsidó küldöttség Averescu marsall előtt. Bucurestiből jelentik: Averescu marsall audiencián fogadta dr. Wilhelm Fidermant, az UER elnökét és a bucuresti zsidóság több vezetőjét, akik rámutattak arra, hogy a hatóságok jóindulata báorításával az egész ország területén széleskörű propaganda folyik, amelynek célja megrövidíteni a romániai zsidóságot alkotmányos és törvényes jogaiában. A marsall biztosította a küldöttségét arról, hogy fenntartás nélkül közbe lépni az ország összes polgárainak joggyengülésére, az emberli jogok megőrzése érdekében.

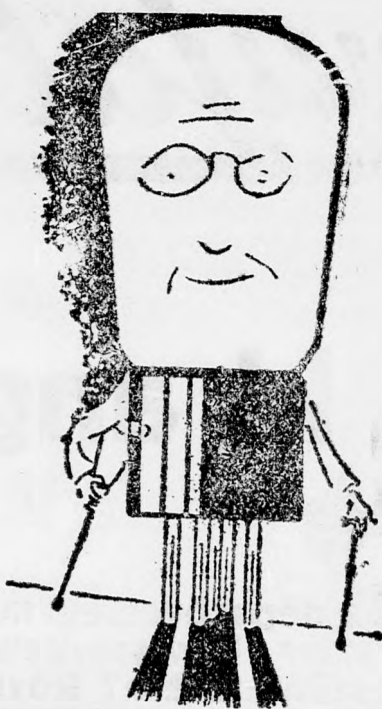
— Átszervezték a jugoszláv kormányt. Belgrádból jelentik: Hivatalos jelentés közli A Szociáldemokrácia-kormányban történt változásokat. Milo Bobics kommunikai és Mirko Oknenovics testnevelési és népjóléti miniszterek kiléptek a kormányból. A népjóléti tárca élére Cvetkovicsot, a jugoszláv radikális unió elnökét, a kommunikai miniszterium élére Marko Kozsul képviselőt, a pártonkívüli parlamenti csoport elnökét nevezték ki. E kinevezéseket a kormány megerősödése jelének tekintik.

— Leendő anyáknak kelő figyelmet kell fordítaniok arra, hogy béniüködéskor rendben legyen, ami legegyszerűbben a régóta ismert természetes „Ferenc József” keserűvíz használata által — reggel, éngyomorra egy fél pohárral — érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egyhangúlag dicsérik a valódi Ferenc József vizet, mert könnyen bevehető, rendkívüli enyhe hatása pedig gyorsan és minden kellemetenség nélkül bekövetkezik.

— Haggibbor Kfar Maklubi-teák a karácsonyi ünnepek alkát. Változatos programról gondoskodik a Haggibbor Kfar Maklubi-teák rendezőbizottsága a karácsonyi ünnepekre. Az ünnepek mindkét napján f. hó 25-én és 26-án a Vivó Klub termeiben táncos teadélután tart, amelyek — mint mindig — kellemes szórakozást fognak nyújtani.

— Dr. Eisler Mátyas emlékezete. Vasárnap este a cluj kongresszusi templomban dr. Eisler Mátyas főrabbi halálának ötödik évfordulója alkalmából emlékülnepelely zajlott le. Az ünnepi beszédet dr. Weinberger Mózes tartotta. Méltatta a megboldogult tudóst, a nemes lelkipásztort és a böices tanítómestert. A beszédben kitért a Makkabeusokra, a mai Palesztinára és a galut Palesztina-munkájára, egyben felhívta a közönséget a zsidó föld megváltása érdekében való adakozásra. Rabetz főkántor és kórusa chanuka-dalokat adott elő. Majd a kongresszusi elemi iskola növendékei tartották chanukai ünnepeiket. Szavaltatok, karének hosszu sora következett, ami élénken és plastikusan bizonyította az iskola nívóját és kitűnő oktatási rendszerét.

— A dumbraveni zsidóság chanuka-estéyle. A dumbraveni zsidóság f. hó 15-én jóisikerült műsoros összejövetelt tartott. Antal Jakab, a zsidóhitközség elnöke meleg szavakkal üdvözölte a vendégeket: Hirsch Simont, a KKL főtitkárát és a mediasi Barisszia kiküldötzeit. Vértés Ferenc KKL-bizos a dumbraveni zsidóság 5 éves cionista tevékenységéről tartott érdekes és áttekinthető beszámolót. Utána Hirsch Simon tartotta meg előadását. Heilper Ernő, a mediasi Barisszia Rosisonja ismertette a mediasi helyicsoport tevékenységét. Hirsch Simon felhívta a jelenlevőket, hogy alakítsák meg az E. Zs. N. Sz. dumbraveni helyicsoportját. A helyicsoport elnökévé egyhangúlag Antal Jakab urat, a dumbraveni zsidó hitközség elnökét választották meg. A megválasztott tisztikar névsora a következő: Főtitkár: dr. Herzlinger Dezső. KKL és KH-biztos: Vértés Ferenc és Vértés Endre. Pénztárnok: Adler Hermann. Jegyzők: Herzlinger Margit, Adler Ella, Izsák Magda. Elletör: Vértés Dezső. — Az estély műsorának lezajlása után büffét szolgáltak fel. Házasszony volt: Vértés Jenőné, az estély rendezése körül közreműködtek: Herzlinger Izsákné, Birnbaum Etus, Adler Ella, Herzlinger Margit, Izsák Magda és Herzlinger Sári. Az estély rendezésének érdeme Vértés Ferenc, KKL-biztosé, aki fáradozatlanul dolgozott annak sikere érdekében.

Az aggok háza fele...

kivánczik több cső az On készülékéből. A jól megérdemelt nyugalom bizony rájuk fér, hiszen kifáradtak, felőrölték, oda van az egykori virgoncság. Itt volna az ideje, hogy új „TUNGSRAM” csövekről gondoskodják, mert ezek újra megjavítják a rádióvételt.

SZERELIE FEL KÉSZOLÉKÉT UI

TUNGSRAM

Rádiócsövekkel

— Erdemes volt nevetni. Newyorkból jelentik: Az egyik bostoni moziban néhány nap óta meglehetősen gyenge filmvígjátékok játszanak. A film annyira háástalan maradt, hogy a közönség sohasem nevetett az állítólag tréfás fordulatokon és a mozis már arra gondolt, hogy idő eött leveszi műsoráról. Ekkor történt, hogy Herbert Ohrenberger bostoni polgár jegyet váltott a moziba és beült a nézőtérre. Az első gyenge és szellemtelen jelene nél olyan harsány nevéseben tört ki, amelynek a körülötte ülők nem tudtak ellenállni. A következő percben mindenki nevetett. Ohrenberger, akinek a film nagyon tetszett, minden jelenetnél tele torokból nevetett és derűje állandóan magával ragadta az addig közönyös közönséget. Az előadás végén felkereste a mozi igazgatója és kétszemélyes állandó szabadjegyet ajándékozott neki, azzal a kéréssel, hogy menél gyakrabban jöjjön el a moziba előnévőnek. Az állandó szabadjegy „örök időkre” szól.

— Házasság. Schwartz Ibi (Cluj) és Hanik Ferenc (Bucuresti) f. hó 24-én d. u. 1/25 órákor tartják esküvőjüket a cluj Regele Ferdinandon levő neolog templomban, melyen barátait és jóismerőseiket szívesen látják.

— Meghosszabbították a brazil ástom állapot érvényét. Rio de Janeiróból jelentik: A brazil ástom törvényhozás a lázadás alkalmával életbe léptetett ástom állapotra vonatkozó rendeletet utólagosan jóváhagyta s a további három hónapra való érvényben hagyását is elhatározta.

— Benes: az összes csehországi népek elnöke. Prágából jelentik: A cseh főváros lakossága tegnap este grandiózus keretek között ünnepelte dr. Eduard Benest, a köztársaság új elnökét. Benes beszédet mondott a Vencel téren összesereglett tömeg előtt, amelynek során többek között a következőket mondotta: „Tudatában vagyok annak, hogy mindannyiok: az összes társadalmi osztályok és az összes nemzetiségek elnöke vagyok. Eppen ezért azon leszek, hogy ennek megfelelően töltsem be a nőki hivatásomat”.

— Elhalasztották a görögországi választásokat. Athénből jelentik: A lapok szerint a súlyos külpolitikai helyzetbe való tekintettel a választásokat elhalasztották. Szó van koalíciós kormány alakulásáról. Ugy látszik, hogy a külügyi tárcát Mihalopopolosz fogja átvenni.

— Gumipénekek. Sziámban újabban vörös gumiból készült pénzeket hoztak forgalomba. A gumipénekeken is, mint az ércpénzen, egyik oldalon a királyi pecsét van, másik oldalán a számjegy. A gumipénekek az az előnye, hogy anyagi értéke éppen ekkora, amekkora értéket lehet rajta venni s így senki nem jön kísértésbe, hogy hamispénzt gyártson.

— Rövid hírek mindenünnen. A tegnapi aranyvasárnapon Prágában igen élénk volt az üzleti forgalom. Sok volt a vidéki Prágában és vásároltak is, de tulnyomólag oicsó árukat igényeltek. — A jugoszláviai Vardar árszntje újabb másfél méért emelkedett. Skopljé egyes, mélyebben fekvő külvárosait rövidesen ki kell üríteni. A vasutvonalat Velez felé több ponton megrongálta az áradat, úgy, hogy a forgalmat be kellett szüntetni. — A moszkvai Pravda szerint a szibériai Irkutskban a munkáslakótelep égesével nem 9, hanem 25 személy vesztette életét a lángok között. A vizsgálat megállapította, hogy a tűzbiztonsági intézkedéseket nem részesítették kellő figyelemben s hogy a tűzoltóság nem idejében kísérelte meg a munkások kimentését. — A tegnapi egész Portugáliában erős vihar pusztított. Számos ház beomlott, a Mondego és Vugo folyók kiöntöttek, a forgalom számos helyen megakadt. — A londoni lapok Newyorkon tá érkezett jelentései szerint a venezuelai Caracasban a napokban elhalt Gomez elnök hívei és az új katonai kormányzó rendőrsége között összeütközések voltak, melyeknek számos sebesültje van. — A berlini Schweidnitzer-Strasse egyik ékszerüzletéből betörők 40 ezer márká értékű ékszert vittek el. — A rigai repülőter mellett lezuhant egy katonai repülőgép. A pilóta súlyosan megsebesült. — A lozovski orosz hajó szikratávrón segítséget kért, mert Sachalin sziget jobb oldalán jégzajlásba került, amely 12 napja küzd és nem tud menekülni.

— A Poole Cedek nagy műsoros estélye. Városszerzte nagy érdeklődés nyilatkozik meg a Poole Cedek cluj zsidó iparosegylet nagy műsoros estélye iránt, amely az egylet agmenháza javára, e hó 25-én, szerdán este 9 órákor kezdődik az új Iparkamara dísztermében. A műsor a legnívósabbak egyikének igényezik. A megnyitó beszédet az egylet ügyésze, dr. Krausz Jenő tartja, Adler Hubert költőmennyéből szaval, a tehetséges gyermektáncosnő, Blau Arienne új kreácóit fogja bemutatni, Mendel Ilus, a neves koncerténekesnő Schubert és Rubinstein-dalokat fog előadni, dr. Farkas László és Izsák Laura zongoratanárnő kísérete mellett. Szünet után Schönfeld Hédi zongoratanárnő Liszt-kompozíciókat és Chopin-valcerekét fog játszani. Pách Izsó éneklő Ottó Stransky „Kaddis”-át, Felsner J. csellón játszik. A konferánss szerepét dr. Fischer Árpád látja el. A vigalmi bizottság reméli, hogy Cluj város zsidósága tömegesen jön el a nemes célt szolgáló és sikeresnek ígérkező rendezvényre.

Egyetemi tanárok megállapítása szerint biztos hatású a

„Bixádi viz”

amely a gyomor, béli, epehólyag és gyomorégési fájdalmak ellen a legjobb, mert használata enyhén, biztosan és mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakót: Vitromia Rt. Cefas Regele Ferdinand 70.

— Einstein felesége súlyos beteg. Newyorkból jelentik: Elza Einstein asszony, Einstein professzor felesége, szívbajban súlyosan megbetegedett. Az asszonyt tegnap prinzetoni otthonából a newyorki Pontefiore kórházba szállították. A Gestapo néhány héttel ezelőtt elkobozta Einstein lányainak németországi vagyonát azon a címen, hogy Einstein és felesége ellenséges érdekek szolgálatában állnak.

— K. Hirsch Margit porcellánkiállítás. K. Hirsch Margit ezidén Duca uccai lakásán állította ki artisztikus porcellánjait. Erdekes vonalvezetés, a színek harmóniája, a rajzokban megnyilatkozó dus fantázia és mesészerűség jellemzi újabb munkáit is, bár ezeken határozottan meglátszik az ambiciózus festő fejlődése, sok új perspektívája. A kiállítás színpompája művészi élvezet. Minthogy a kiállított tárgyak erőnylag oicsók, a porcellánokat a mai viszonyok mellett is megszerezhetik mindazok, akik sulyt helyeznek arra, hogy vitrinjükből is az izlés domináljon.

— Harminc fegyenc az egyetemen tanul. Sanford Bates, az Alcatraz szigeti fegyenc-telep — Amerika Ördög-szigete — igazgaója kijelentette, hogy a telep harminc legveszedelmesebb fegyence a kaliforniai egyetemen tanul levelezés útján. Az igazgatóság nem ellenzi a közrend ellenségeinek tudomány-szomját. A fegyencek között több nagy tehetség, sőt lángész is akadt.

15 napon belül be kell mutatni a jegybankra szóló csekkeket. A Banca Nationala közli, hogy 1936 január 15-ével kezdődőleg a jegybank pénztárai csak azokat a Banca Nationalara kibocsátott csekkeket fogják honorálni, amelyek a kiállítás napjától számitott 15 napon belül bemutatásra kerülnek. Ezen időn túl a csekkeket csak akkor válják be a jegybankfiókák, ha ehhez az illetékes fiók felhatalmazását megkapják.

MEGNYILT

SZÉKELY ÉS RÉTI

BUTORGYÁR R. T.

lakberendezési

KIÁLLITÁSA

Targu-Muresen

30 ragyogó interieur, 30 lakásberendezési probléma tökéletes megoldása

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogassa meg a gyár Piata Albina 17 sz. alatti mintástermeit. Akadályoztatása ese én a cég szívesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal s tervekkel.

k
agy
mer)
számában egy
lam, hogy öo-
torrá és jog-
met. Az ilyen
ben nem ta-
ors reparátá-
ét szerkeszté-
tam. Egyide-
lamtudományi
n úgy a Jó
az: köveőleg
a egyidejűleg
elmazásért a
Szerencsés-
a magam rék-
ekint nélkül
énykedésemet
ntriusque
rsch Elemér
em vállal fe-
sem a kiadó-
AL"
a 13
déma
után so-
mes
ök, férfi,
ök nagy
Miksa
ainakl
olf, dr. Bartó
óvén: Peri &
os 100 lej, dr
Errő 100 lej,
dovits Sándor
eig Zsigmond
ej, Dávidovics
ndor 100 lej,
Dezső 50 lej,
rafael 100 lej,
nberg Moritz
tooz Salamon
lein Mór 100
Béni 100 lej,
Janovits Jó-
100 lej, Weisz
Jakab 50
elovts Antal
Katz Ferenc
er Izidor 50
Káhan Lajos
e Thoma 50
Dezső 50 lej,
Andor 50 lej,
Stern Csalé
100 lej. Kauf-
András 50
Együtt 5080
stein Eliásné
ollák Ká:oly
n (Albailia)
100 lej. Wohl
sz és Spitzer
tatva: 34.620.
rt Cluj
6 irodájában
1/2 óra kő-
spekiót.

UJ KELET Legújabb hírek

Győzött az angol közvélemény:

Edent nevezték ki angol külügyminiszterre

Az új külügyminiszter fogja ellátni a népszövetségi miniszteri ügykört is. Az új külügyminiszter kényszeríteni fogja Mussolinit az afrikai hadjárat beszüntetésére? Rövid életet jósolnak a Baldwin-kormánynak

Ha Mussolini megtámadna egy európai népszövetségi tagállamot...

London, december 23. György király Baldwin miniszterelnök előterjesztésére Antony Eden nevezte ki külügyminiszterre. A kinevezéssel kapcsolatban párizsi lapjelentések alapján az a hír terjedt el, hogy Baldwin felajánlotta Eden kinevezése előtt Austin Chamberlainnek a külügyminiszteri tisztséget, aki azonban azzal hátrította el magától a külügyminiszterség elfogadását, hogy nem kívánja elzárni az utat a fiatalok előtt. E hírrel szemben maga Austin Chamberlain adott ki cáfoló nyilatkozatot.

Londonból hivatalosan közlik, hogy

Eden kinevezése folytán nem fognak más népszövetségi miniszteri delegálni, hanem a külügyminiszter fogja ellátni a népszövetségi miniszter szerepét is.

Eden kinevezésének nagy jelentőséget tulajdonítanak és úgy tekintik, mint az angol közvélemény sikerét. Eden volt az, aki kezdetül fogja a szankciós politika mellett foglalt állást, amely politika a Népszövetség keretén belül maradt.

Angol irányművek körében meg vannak győződve afelől, hogy most már Eden csak rendkívüli alkalmakkor fog Genfbe utazni. Több lap is annak a reményének ad kifejezést, hogy Eden mérsékelti fogja a Népszövetséggel szembeni lelkességét.

A Times írja, hogy Eden kinevezése fedi az angol közvélemény kívánságát. A külügyi és népszövetségi miniszteri tisztség egy kézben való koncentrálása biztosítja az angol külügyi politika egységét. A Daily Telegraph Eden kinevezésétől megnyugtató hatást vár, mert mindenki tudja, hogy

Eden a népszövetségi elszármazás politikáját fogja követni. A Daily Herald reméli, hogy az új külügyminiszter kényszeríteni tudja majd Mussolinit, hogy szüntesse be afrikai hadjáratát és kössön olyan békét, amely respektálja Abesszínia területi integritását.

A News Chronicle szerint is Eden kinevezése a leghelyesebb lépés volt és azt mutatja, hogy Anglia visszatért ahhoz a politikához, amely a Népszövetséget és a szankciókat támogatja.

Eden kinevezését örömmel fogadták genfi népszövetségi körökben is.

A francia sajtó bizik Edenben

Párizs, december 23. (Rador.) A francia sajtó is behatóan foglalkozik Eden kinevezésével. A baloldali lapok Angliának a Népszövetség irányában tanúsított hűségét tekintik ezt a kinevezést. Általában a francia sajtó kedvezően fogadja Edent és telve van békemunkája iránt. A többi lapok annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy Eden a megnövekedett felelősség kövékéztébe mérsékelti fogja a Népszövetséggel szembeni buzgalomát. Az olaszbarát sajtó azt találja, meddig fognak elmenni a megtörtételek terén.

Olasz politikai körökben vegyes érzelmekkel fogadják az Eden kinevezéséről szóló híradást. Attól tartanak, hogy a kinevezéssel újra csökkentek a viszály elszigetelésének kilátásai.

Párizs, december 23. (Rador.) A Le Journal szerint mind valószínűbbé válik, hogy Vansittart távozik a Foreign Office szolgálatából és valamelyik nagykövetség élére nevezik ki. Továbbá arról beszélnek, hogy Sir George Clerk párizsi angol nagykövetet az angol külügyminisztérium állandó titkárává nevezik ki.

Német irányművek körében várakozó álláspont a helyezkednek Eden kinevezésével szemben. Azt remélik Berlinben, hogy Eden

harcolni fog az igazságtalanságok ellen s akkor figyelmet fog szentelni a német sérelmeknek is.

London, december 23. A Cityben nem biznak a Baldwin-kormány hosszú élettartamában.

„Döntsenek az események“

Párizs, december 23. (Rador.) A Figaro megállapítja, hogy Franciaország ki fog tartani a szankciók mellett a konfliktus befejeztéig, de ellenezni fogja azok kiterjesztését.

Ha azonban Olaszország megtámadna egy népszövetségi tagállamot, akkor Franciaország megváltoztatja magatartását és kibővíti a szankciók hatályát az alapokmány 16-ik szakasza értelmében.

Franciaország megvédte Olaszország érdekeit, még a sajátjai kárára is, de hiába, nem kapott olyan választ, amilyen megillette. Ezért Franciaország nem fog újabb demarsokhoz folyamodni. Döntsenek az események — fejezi be a Figaro. — Az Ere Nouvelle emlékeztet arra, hogy mikor a francia-angol tervezet elkészült, a belga király, az olasz király rokora, Párizsban tartózkodott. Valószínűleg demarsra elnyerte az angol kormány hozzájárulását a francia-angol javaslatokra. Egyébként van Zeeland volt az, aki javasolta a Népszövetségben, hogy Franciaország és Anglia keressenek alapot a megegyezésre. Ha Mussolini megtette pontinai kijelentését, nem fér kétség hozzá, hogy azokat az olasz király hozzájárulásával tette meg — fejezi be cikkét a lap.

Az olasz sajtó „véreskező pacifistákról“ beszél

Róma, december 23. (Rador.) A Popolo d'Italia megállapítja, hogy éppen amikor a francia-angol javaslatok a fasiszta gyantácsok elé terjesztették véleményezés végett, akkor semmisítette meg azokat Anglia. Ez a tény új helyzet elé állította Olaszországot, de az olasz nép egy emberként áll jogai védelmében. A lap szerint Genf ítélete nagyszabású jogi csalás. Abesszínia nem szenvedett el támadást, mert az abesszíniai támadtak meg imé elten olasz csapatokat. A népszövetségi határozatot presszió, fenyegetések és zsarolások alapján hozták. A fasiszsság arra kötelezi Angliát, hogy elismerje Olaszország jogait Abesszínában, mert Anglia, mely a szerződésnek tiszteletben tartásáról beszél, nem mehet el hallgatólagosan az Olaszország javára aláírt kötelezettségek mellett. Itt nem pörpöröskölnek a szó, Olaszországnak joga van építeni és dolgozni. A mi gyarmatosaink civilizáció horgok magukkal. Az Olaszország elleni szankciók és az abesszíniaiak küldött dum-dum golyók megbecsütelik Európát. A véreskező pacifisták megölték Hoare békegalambját, Genf elismerte annak szükségességét, hogy mandátumot létesítsenek a barbár Abesszínia felett, de senki sem bárosága kimondani, hogy lángba kell borítani Európát, mert megadják Olaszországnak a jogot erre a mandátumra.

Egyidejű római jelentés szerint az olasz szenátus befejezte ülészeit s március közepéig elnapolta magát. A záróülésen Federzoni elnök a szenátus nevében újabb fogadalmat tett arra, hogy a nehéz órákban egysegesen állanak a király és Mussolini mögé. A záróülésen jelen volt a korábbi szabadságát Olaszországban töltő Ciano gróf volt sajtó- és propagandaelnöki államtitkár, Mussolini veje is.

Spanyolország semleges marad egy Földközi tengeri konfliktus esetén

Párizs, december 23. Az Echo de Paris szerint Anglia megkérdezte a Földközi tengeri népszövetségi tagállamoktól, hány hadhajó

val, ágyuval, repülőgéppel szíhetnek megtámadtatása esetén segítségére? Ezenfelül Anglia azt az igényt is támasztja például Görögországgal szemben, hogy flottabázisait angol hadihajók is használhassák.

A Reuter távirati iroda athéni jelentése szerint a görög kormány válaszolt Angliának a Földközi tengeri támadás eshetősége

ügyében. Közölték az angol kormánnyal, hogy amennyiben az angol flottát támadás érné, Görögország teljesíteni fogja az alapokmányból folyó kötelezettségeket.

Az Excelsior szerint Spanyolország teljes semlegességet kíván tanúsítani Földközi tengeri konfliktus esetén is. Francia diplomáciai körökben úgy hírlik, hogy a Földközi tengeri angol kérdésre adott válasz alkalmával Törökország felvetette a Dardanellák demilitarizált zónájának problémáját.

Olasz és abesszín készülődések a déli fronton

Addis-Abeba, december 23. (Rador.) A Havas jelentése szerint Dessze közelében egy falut olasz repülőgépek vettek bombázás alá és nagy károkat okoztak. Az ogadeni harcveronalon az olaszok szorgos előkészületeket folytatnak s rövidesen nagyobb csapaterősítésekre számítanak. Makonnen rasz, a déli csapatok egyik vezetője, kijelentette, hogy az abesszín hadsereg most köve endő célkitűzése a Diredaua és a front közti ut felénel nagyobb csapatszevonást eszközölni. Egyébként Dzsidszsigába megy, hogy Nashibu raszszal megbeszélje a csapatok elosztását.

Párizs, december 23. Nem erősítik meg az a hír, hogy az abesszíniaiak Makallet visszafoglalták volna.

Háromszáz főnyi japán osztag megtámadta a mongol határállomásokat és számos mongol katonát elhurcolt magával

MOSZKVA, december 23. (Rador.) A Tass-ügynökség Ulambatorból, Mongolország fővárosából, egy Bulun-Darsun vidékén történt japán-mandzsú támadásról számol be. Háromszáz főnyi japán osztag teherautókon érkezett a határhoz, megtámadták az összes állomásokat, azoknak készleteit elvették, egy altisztet lelőttek és számos mongol katonát foglyul ejtve, a határon tulra vitték őket.

Hatályon kívül helyezik a lembergi gettó-rendeleteket? Újabb zavargások a lengyelországi falvakon

Varsó, december 23. Koszcialkovszki lengyel miniszterelnök a napokban fogadta a lembergi műgyetem rektorát, Naldolszki tanárt, akivel megtárgyalta a helyzetet. Főleg arról volt szó, hogy a zsidó diákokat el fogják-e különíteni a lengyel ifjaktól. Hír szerint a miniszterelnök ki jelentette, hogy nem szívesen látja a lembergi műgyetem tanácsának elkülönítő rendelkezését.

A műgyetem diákjainak egy zsidó csoportja ellen, amely kijelentette, hogy mindaddig nem fogják látogatni az egyetemet, amíg agettó-rendeletek fenn állnak, megindították a fegyelmi eljárást.

A nemzeti demokrata diákok egy küldöttsége megjelent a varsói műgyetemen és felszólította Maclievoszki rektorot hogy honosítsa meg a zsidó diákok számára a gettó-padok rendszerét. A küldöttség hivatkozott a lembergi példára. A rektor azonban nem válaszolt: a küldött ségnek. Ezt a magatartását azzal magyarázzák, hogy a rektor előbb bekéri a köz-

oktatásügyi miniszter véleményét.

A zavargások egyébként még nem üttek el. Ozechow községben, Varsó mellett huligánok egy Lewkowitz nevű zsidó üzletébe bombát dobtak, ami ferozban és teljesen elpusztította a helyiséget. Lewkowitz leányának a lábát tépte széljell a bomba. Lewkowitzné idegrázkodást szenvedett és aligha marad életben. A rendőrség letartóztatott négy gyanú egyént.

— Budapesten leégett egy lipótvárosi hatalmas bérapalota. Budapestről jelentik: A Lipótváros egyik hatalmas bérapalotájának földszintjét és első emeletét tüzvész pusztította el. A földszinti tűztekben felhalmozott árukészlet megsemmisült. A tűzet valószínűleg rövidzárlat okozta.

FLAFERINTAS Könyv- és Lapkiadó Rt. Nyomdász Csoj. Strada Baros L. Pop 18

CENZURAT

SOK TIZEZER
megelégedett vevő bizonyítja, hogy a

ZEPHIR

kályha az összes kályhák között a

LEGJOBB

10 kilogram fával fűt **24** órán
egy NORMAL szobát

Gyártja:
Szántó D. és Fia, Oradea
Kapható mindenütt. Kérjen díjtalan árjegyzéket.

Képviselő: „BARZEL” vaskereskedés, P. Mihai Viteazul No. 13.

A timisoccai es
Kettős konferenciát Timisoaran az erdélyi képviselői.

Az Erdélyi Zsidó Nemzeti konferenciájának a Zsidó Párt országgyűlési tekeztetével. Felszólalását szavakban mel

A timisoarai konferenciájuk az események közelmúltjának a megpróbáltatások, a zonytalanságából réml

A Palesztina-építés munkája terén éppen vannak a zsidóság, a feladat elé állítja a zsidó, a jog biztonságában élő támadásokkal

A timisoarai kettős számítás keli hogy a zsidó hónap teendői

Kereszténység és „keresztény“

Ma ezerkilencszázharminak, hogy a keresztény nem városában ugyanannyi éve, hogy a ben szétszórt keresztény németi jelentőségű datore ünek össze.

A kereszténység tragédiája a szeretet mindent dítte meg s a nyers, barben a megértés és a szoróttá első híveire.

A betlehemi füstalemb egyenlőségét követelte s a maga elnyomott zsidó is az egyenlőségnek megvalósulásában látta.

Ma már közhelyszíneknél, hogy a szeretet u egyenlőség keresztényi ből — amelyek szerves zsidó próféciák eszméiből milyen keveset valósítottok ma is inkább távoli begnek — az erőszakba emberiség vértökös szenvedett és aligha marad életben. A rendőrség letartóztatott négy gyanú egyént.

Ennél a szomorú és ténnyél is megdöbbentő káltságság és romlottság azonban az a körülmény, amelyek elsősorban a káltságság, a durvaságot teszik meg programot magukat kihangsúly pártoknak.

Holtott kereszténység és mus, kereszténység és a hangsúlyozott egyenlőség kizáró lényegök, amelyek csak hibrid feji politikai tas ösztönökre spekuláló

A magukat kereszténynek miták egy fokkal még ténység ellen nyit harcoltáknál. Mert ezek az álltik, vagy legalább is elfkőnyen hívő és tudatlan hogy a keresztény vallástet mindehatóságának m erkőcsiség és eszmiség maga a kereszténység pr ősi földi forrásból merítő szemítizmus huligánjai és megsemmisíteni akarn

Ma már nyilvánvaló m nyitlan gondolkodó ember gúkat keresztényeknek pártoknak anyai közük vhez, mint a dalai lámána mia a'apítási okleveléhez

A keresztény cím és számukra, mint éppen a k